

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMER

LÁBTORNA ÉS AGYTORNA

Hogy a sportnak nagyobb szerep jut napjainkban, mint a szellemies szórakozásoknak, az nem kétséges. Mig tizezrek tolonganak az arénákban, addig képkiallításokon, könyvesboltokban, felolvasó termekben csak igen mérsékelt számú érdeklődő lézeng. Hála Istennek, ma már nem kell attól tartani, amitől a tizenkilencedik század végén annyira féltek az antropologusok, hogy egyoldalúvá válik, átszellemiesedik a tudás vágyában végtelenségig kifinomult emberiség. Nem, nem. Ez a fenyegető veszély elmúlt. Megszűnt a degenerálódási folyamat, amely azzal a lehetőségekkel kísérte, hogy hovatovább tul-tengő szerepet fog játszani majd az agy, egyszerű, természetes elrendelésünk, más közönséges életműködésünk kárára. Valóban bennünket már nem lehet megvádolni azzal, hogy túl sokat gondolkozunk vagy ábrándozunk, mely rossz szokások a költő szavai szerint is az élet megromtói. Bizony számunkra meglehetősen kicsiny szerepet játszanak a könyv, a művészet és egyéb ugynevezett lelkes szórakozások. Legfeljebb mint szerény statiszták ólálkodnak meg-gondolásaink hátterében, — különösen ha egy szép meccs ígérkezik.

Nem mi állapítjuk ezt meg egyedül, hanem a nagyközönség is, amelynek a multkoriban alkalmá nyílott, hogy erre vonatkozólag döntőleg nyilatkozzék. Egy külföldi lap körkérdezt intézett a közönséghez. Megkérdezte olvasóit, ha három ingyen szórakozási lehetőség: egy jó könyv, egy hangverseny, vagy egy labdarugómérkőzés között választhatnának, mit eszelekednének? Nos hát a jó könyv alig kellett, az ingyen hangverseny élvezetért sem igen törték magukat a jelentkezők, ellenben a meccs gondolata elsősorban diadalmas sikert aratott. Irhatta azt a könyvet Shakespeare vagy Dante, vezényelhette volna művét sirjából kikelt Beethoven vagy Mozart, bizony csunyán lecsusztak volna, minden mókáikkal együtt azzal a lábművészettel szemben, amelyet egy igazi center vagy egy elhivatásához méltó jobb-összekötő-csatár produkál. A láb legyőzte a fejet s erre a fejtetőre állított világban a közönség szavazott. Már pedig a nép szava Isten szava.

De jól van-e ez így, kérdezhetjük méltán, hogy kortársaink ily túlnyomó része mult idők lomtárába utasítja a szegény könyvet s leginkább csak akkor böngészi a betűt, ha a sportjelentéseket vizsgálja? És boldogan üdvözlő a rekordot, a túlteljesítményt, ha olvassa, látja, vagy hallja, hogy ime, az egyik bajnok néhány centiméterrel ismét magasabbat ugrott, a másik gyorsabban futotta be a távot, a harmadik nem tudom hányszor dobta vissza a ping-pong labdát és így tovább. Szép, szép. Kétségtelenül hasznos és dicséretreméltó, hogy a mai kor nemzedéke ily rugalmas és ügyes. És helyes az is, hogy egészséges sportörékvéseinknek millió és millió a lelkes tapsoló közönsége. De az már nincs rendjén, hogy hovatovább ugyszólván kizárólagosan a testi ügyesség nyerjen megbecsülést és bárbért. Ki tagadná, hogy nemcsak ügyes lábművészek vannak, hanem felette ügyes agyművészek is? Igen ügyes írók, igen ügyes gondolkodók, igen ügyes zeneszerzők, hegedűsök, szobrászok, tudósok, feltalálók, akik a haladás és az emberiség boldogítása terén szintén megcsinálják a maguk rekordját, amelyeket szintén érdemes volna legalább is annyira számon tartani, mint az izmok rekordjait?

Annál is érdekesebb volna ilyen dolgok iránt érdeklődni, mert ezek kézzelfogható eredményekkel kecsegtetnek. Hiába fut be valaki például villámgyorsan ezer métert, éppen a mai időkben ez a célkitűzés semmi gyakorlati haszonnal nem jár, mikor a fáradságosan kimunkált eredménnyel az a derék futó ugy sem fogja megelőzni az áramvonalas vonatot, vagy a repülő-

gépet. Ellenben minden valószínűség szerint kap egy alapos szívbját. És hogyha a másik olyan magasat ugrik, mint még soha emberfia, megvalljuk, hogy mi ezt a bravurt is hűvös tartózkodással nézzük. Mert lám, a kis szöcske még többre képes, sőt testének ötszázszorosát ugorja a bolha. Nem. Az embernek nem az a legfőbb elrendeltetése, hogy műugorjon, hanem az, hogy repüljön. Szárnyalásra pedig egyedül a szellem képes.

Az a szellem, amely a lomtárba dobott könyvből árad, amely az angyalok zenéjét hozza a földre, amely büvös színeket varázsol a különböző vászonra a palettáról, amely megterem-

ti a csillagokat birtokbavevő repülőgépet és leszáll a tengerek ismeretlen mélységeibe, az a kutatási szellem, amely épít, szépit, betegségek-től, nyomorúságtól és sötét műveletlenségtől váltja meg az emberiséget. Semmi sem volna kívánatosabb, mint hogy ez a szellem foglalja el ismét tiszteleti helyét a lelkekben. Semmi sem volna szükségesebb, mint hogyha a csatárok, birkózók, ugrók és futók mellett a művészek, írók, tudósok, feltalálók és gyakran életüket is feláldozó kutatók is megkapják végre a lelkes érdeklődést és fáklyás-menetet. Mert nem a meccsek döntik el a világ sorsát, hanem ők, akik szintén ugornak, futnak és birkóznak lélelkszakadásig, ezek az agytornászok, akik a hervadhatatlan rekordokat teremtik és a szebb, nemesebb és boldogabb életet. (Flaneur.)

Gafencu: „Egy összeomló Európából senki sem húzna hasznot”

Cáfolják Gafencu külügyminiszternek egy német lapban közölt állítólagos nyilatkozatát
Wohlthat igazgató a román-német egyezmény jelentőségéről

Gafencu külügyminiszter a belga távirati iroda képviselője előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Boldog vagyok, hogy Brüsszelbe érkezve, átadhatom a román nép üdvözlését a belga nemzetnek. A két népet régi és meleg barátság fűzi egymáshoz. Különösen kellemes megtiszteltetés volt számomra, hogy leghódolatteljebb tisztelettel tehettem öfelsege, Lipót belga királynál. Szerencséseje országainknak, hogy a két báró és böles uralkodó a békés politikát folytatja és ezt a politikát kötelességünk nekünk is követni. Ugyancsak nagy hálaival tartozom Pierlot miniszterelnöknek és külügyminiszternek, valamint Sap nemzetgazdasági miniszternek azért a barátság fogadtatásért, amelyben részem volt. Hasonló baráti érzelmeket biztosíthatok kormányom részéről is.

— Bár a két ország földrajzilag távol esik egymástól, külpolitikája ennek dacára is azonos, mert a függetlenség és a béke képezi annak alapját. Meg vagyok győződve arról is, hogy a belga-román viszony még szorosabb lesz, mert az az óhajunk, hogy mindazon országokkal szoros gazdasági összeköttetést létesítsünk, amelyekhez baráti érzelmek fűznek bennünket. A béke megőrzésére legjobb eszköz az, ha a népek gazdasági összeköttetése a

termelő munka révén kimélyül. Az európai együttműködést óhajító államoknak ez kötelességük is és igen valószínű, hogy a közeljövőben a közép-európai kisországoknak igen fontos szerep jut majd a béke biztosításában. A mai zavaros időkben, amikor gyakran és alaptalanul támadó, bekerítő és háborús politikáról, amelyet senki sem kíván, sokat beszélnek, lehetséges a békés bekerítő politikát megszervezni az ellenséges irányzatokkal szemben. A helyes út az volna, ha valamennyi nemzet összefogna a háború ellen. Az erőnyeket legyőző mai pusztító eszközök használata után senki sem húzhat hasznot egy összeomlott Európa maradványai-ból.

Németországi benyomásairól Gafencu úgy nyilatkozott, hogy a legnagyobb udvariassággal fogadták Berlinben. Reméli, hogy az illetékes tényezőkkel folytatott tárgyalásai a Németország és Románia közötti jövőviszony tisztázását fogja eredményezni. Igen örülök — folytatta —, hogy utazásom során Londonba, Párisba és Rómába is ellátogathatok, ahol olyan államférfiakkal találkozom, akik mindig Románia barátai voltak.

Végül hangsúlyozta a külügyminiszter, hogy ez a nyilatkozat az első, amit Bucurestiből való elutazása óta tett.

Nem adott Gafencu interjút az Essener Nationalzeitungnak

Londonból jelentik: A News Chronicle szerint Gafencu külügyminiszter kijelentette Berlinben, hogy az angol kezesség nem jelenti azt, hogy angol-német háború esetén Románia kénytelen lenne Angliát segíteni. Gafencu külügyminiszter határozott biztosítékot adott arra nézve, hogy a szovjetcsapatok semmi körülmények között nem kaphatnak engedélyt arra, hogy Románia területére lépjenek.

A Daily Telegraph jelenti, hogy a londoni román követség tegnapi este hivatalos nyilatkozatot adott ki, amely megállapítja, hogy Gafencu külügyminiszter Berlinben senkinek sem adott interviút és semmiféle nyilatkozatot nem

tett. Ez a cáfolat az Essener Nationalzeitungban megjelent intervjura céloz, amely szerint Gafencu kijelentette volna, hogy Románia nem hajlandó olyan kétoldali szerződést kötni, amelynek ninesen valóságos értéke.

A ROMÁN-NÉMET EGYEZMÉNY JELENTŐSÉGE

Berlinből jelentik: Az utóbbi napok eseményeivel foglalkozva, a Hamburger Fremdenblatt azt írja, hogy más államokkal ellentétben, Románia bizonyosságot tett higgadtságáról és a szükséges megfontoltságról. A Berliner Börsenzeitung és a Kölnischer Zeitung cikket közöl Wohlthat, a német gazdasági bizottság vezetőjének

tollából. A cikk, amely a legújabb román-német gazdasági egyezményről szól, többek között ezeket írja:

— Ha a román-német árucseré értelmét és értékét karakterizálni akarnánk, akkor azt mondhatjuk, hogy Németország Romániába árúban megtestesülő tőkét, tapasztalatot és munkát visz és onnan nyersanyagokat importál. Románia az altalaj kincseit és munkát visz Németországba és az értékek kicserélésének ez a lehetősége olyan eszményi alapot képez, amelyre a román-német

gazdasági tervet fel lehet építeni. Az egyezmény az értelemnek és az önrendelkező akaratnak konstruktív kifejezése és attól az óhajtól van áthatva, hogy a két állam a közös érdekért békesen együttműködjön. Ennek az egyezménynek az eredménye meg fogja győzni a világot arról, hogy az Európa délkeleti részében nyílt új utak nem pillanatnyi megoldások és nem átmenetiek, hanem a népek jólétének fejlődését pozitív módon emeli.

Teleki magyar miniszterelnök beszámolt római utjáról

„Nem kell félni a Berlin-római tengelytől“

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának hazaérkezése alkalmából és a következőket mondotta:

— Nagy örömmel indultam el Olaszországba és tökéletes meglepéssel tértem vissza.

A magyar miniszterelnök ezután hangsúlyozta, hogy milyen barátságos hangulatban folyt le a tárgyalás Rómában és hogy a megbeszélések során tökéletesen érvényesült a magyar-olasz barátság. Magyarország ragaszkodik a Róma-Berlin tengelyhez, amely egyetlen európai

állam ellen sem irányul és amelytől nem kell félni. Különös megfigyeléssel emlékezett meg a magyar miniszterelnök a XII. Pius pápával folytatott megbeszéléséről.

A magyar kormány tagjai szombaton délután négy órai kezdettel Teleki Pál gróf miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács Csáky István gróf magyar külügyminiszter beszámolt a római tanácskozások eredményéről. A kormány tagjainak tanácskozása este hat órakor ért véget.

Darányi volt magyar miniszterelnök üdvözölte Hitler kancellárt

Berlinből jelentik: Ribbentrop német külügyminiszter pénteken este vacsorát adott a külföldi vendégek tiszteletére. Pohárköszöntőjében a birodalmi külügyminiszter igen szívélyes hangon üdvözölte a megjelenteket és annak a nézetének adott kifejezést, hogy azok államai és Németország között a baráti légkör a jövőben még fokozódik.

A külföldi küldöttségek nevében Darányi

Kálmán volt magyar miniszterelnök válszolt Ribbentrop felszólalására és a megjelentek jókívánságait fejezte ki a születésnapját ünneplő kancellárnak.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a maga és a magyar nemzet nevében megleghangú üdvözlő táviratot küldött Hitler birodalmi kancellárnak születésnapja alkalmából. A birodalmi vezér és kancellár szívélyes hangú táviratban fejezte ki köszönetét.

Felére értékelték le a dollárt

A Daily Telegraph washingtoni jelentése szerint a szenátus tegnap elfogadta Roosevelt kint igen fontos javaslatát. Az egyik javaslat szerint a dollár stabilizációs alapját kétféle dollárral dotálják. A másik javaslat arról szól, hogy a dollár jelenlegi értékének felére stabilizálják. Az arany és a papírdollár egymáshoz való viszo-

nyát, amely jelenleg 59 százalék, az új megállapodás szerint csak 50 százalék lesz. Az intézkedés döntő jelentőségű kedvezménynek jár az angol kereskedelemre nézve, miután mód nyílik az angol hadianyagvásárlások fokozására Amerikában.

Baran Coriolan alminiszter elrendelte a temesvári Magyar Ház megnyitását

A Magyar Népközösség küldöttsége több sérelem sürgős orvoslását kérte Dragomir Silviu minisztertől

Kolozsvárról jelentik: Szász Pál dr., a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal igazgatósági tagja és Miko Imre főtanácsi tag pénteken felkeresték Dragomir Silviu kisebbségi minisztert és több pontból álló folyamodványt nyújtottak át a magyarországi nevében.

az előterjesztés a magyar népkisebbség leg-
égetőbb problémáival foglalkozik
és így többek között érinti az állampolgársági kérdést, a nyelvvizsgák folyamán elbukott tisztviselők helyzetét, az iparos egyesületek jogi kérdéseit,

az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogát,
az új távirati díjzabást, amely szerint külön illetéket kell fizetni a magyar szöveg után.

A beadványban a magyarság vezetői kérték a közmunkáknak a mezőgazdasági szezon idejére való felfüggesztését, a magyarok vadászengedélyének visszaszolgáltatását, a közigazgatási törvény 41. és az 1938. augusztus 4-iki minisztertanács 17-es végrehajtási utasítását, amely szerint a szintizta magyarulakta községekben és a vegyes etnikai területeken magyar községi bírákat nevezzenek ki. Szóvá teszi a beadvány az egyes községekben történt incidenseket és különböző községi intézkedéseket is. Dragomir Silviu miniszter a magyar kiküldötteknek kijelentette, hogy az előterjesztés minden egyes pontját tanulmány tárgyává teszi és

a megoldás irányában a különböző miniszteriumoknál megteszi a szükséges intézkedéseket.

A kisebbségi megbízottak ezután Baran Coriolan belügyi alminisztert keresték fel, aki előtt szóvá tették a temesvári Magyar Ház megnyitásának ügyét.

Kérték, vonják vissza a bezárásról szóló rendeletet, annál is inkább, mert a temesvári Magyar Ház a bányási magyarság népközösségi szervezetének központja lenne. A miniszter azonnal intézkedett, hogy a temesvári Magyar Ház bezárásáról szóló rendelkezést helyezze hatályon kívül.

Ugyancsak előterjesztették a községi iskolák segélyének ügyét. Az új közigazgatási törvény nem intézkedik arról, hogy a községek költségvetéseinek 14 százalékát iskolai célokra fordítsák. A miniszterium rendeletet adott ki, hogy ehelyett a községekben lévő iskolákat, tekintet nélkül arra, hogy állami, vagy felekezeti, a községek támogassák és az összes dologi kiadásukat fedezzék.

Minden második esztendőben férjhez ment, bebiztosította urát, majd megmérgezte

Nemzetközi szélhámos társasággal működött együtt az asszony, aki a fiát is megölt

Newyorkból jelentik: A filadelfiai bíróság minden idők egyik legborzalmasabb bűnperének tárgyalását kezdte meg. A per vádlottja egy Carina Savato nevű asszony, aki ellen az a vád, hogy meggyilkolta 17 esztendő mostohafiát. A per hátterében azonban fantasztikus bűntény sorozat áll. A vádak szerint egy bűntársaság, amelynek Savato asszony is egyik tagja volt, négy államot behálózó bűnszövetkezetet szervezett biztosítási családok elkövetésére. A társaság az eddigi nyomozás szerint több, mint száz embert tett el láb alól.

A feltűnő szép Carina Savato asszonynak az a

LÁBBANTALMAK

3 percen belül megenyhülnek

Áztassa meg duzzadt, puffadt, égő lábait Saltrat Rodell lábfürdőben. Ezekből a gyógyító sókból milliónyi „biogen“ (erjedő oxigén) buborék szabadul fel, amelyek megenyhítik a fáradt szöveteiket, izmokat és idegeket. A puffadékok és fáradtság úgyszólván pillanatok alatt eltűnnek. A normális vérkeringés helyreáll. A túlzott nedvkválasztás és a rossz illatok eltűnnek. A tyúkszemek megpuhulnak és „az ujjakkal“ könnyűszerrel eltávolíthatók. Garantált eredmény. Saltrat Rodell minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.

FONTOSI — 10.000 propaganda „csomagot“ dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kiszélelnek még ma vásároljon egy csomagot! Tökéletes szemszempontból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagolás!

A ROMÁN SAJTÓ TÜKRE

A Timpul:

Az utóbbi hetek nemzetközi viharai után tisztulni kezdett a légkör. Roosevelt elnök üzenete, amelyet oly nagy lelkesedéssel fogadtak az egyik és hevesen bíráltak a másik oldalon, világbeke nehéz napjaiban összekötő hidat képez az európai államférfiak között. Hitler hancellár április 28-án válaszol a birodalmi gyűlésre. Roosevelt üzenetére, míg Mussolini olasz miniszterelnök már bizonyos mértékben válaszolt is, közelmúltban elhangzott beszédében. A Duce bé keakarata éppen olyan erős, mint az Egyesült Államok elnökének az akarata. Göbbels német propagandaügyi miniszter, a Vezérhez intézett üdvözlő beszédében kijelentette, hogy a „bék meg van mentve“ és a fennforgó háborus okok eltűntek. Végül lord Halifax, Anglia külügyminisztere, az alsóház legutóbbi ülésén kifejtette, hogy Roosevelt akciója sikerrel kecsegtet és érellyesen megcáfolta azokat a híreszteléseket, mint ha az angol-francia diplomácia a bekerítés eszközhöz nyúlna a béke megmentése érdekében.

Békeakarata hatja át tehát nemcsak a népet, hanem azok vezetőit is. Ennek az akaratnak élő valóságga kell lennie, hogy ezáltal a nemzetek hozzájárulhassanak a haladás és a civilizáció művének megalapozásához. A világ jelentős központjaiban elhangzott békeszándékok buzdítás jelentenek azok számára, akik a béke megerősítésén fáradoznak és nagy mértékben hozzájárulnak a népek közötti megértés és jó viszony kiépítéséhez.

A Timpul Mussolini legutóbbi beszédével foglalkozva lerögzíti azt a hatást, amelyet a békeszózat a világ különböző tájain keltett.

Londonban nagy jelentőséget tulajdonítanak a Duce mérséklésének, ugyanakkor megjegyzik, hogy Mussolini nyilatkozatai nem zárlják ki az együttműködés lehetőségét.

Rómában kihangsúlyozzák a Duce békeszándékát, amely béke csakis az igazságon nyugodhat.

Párisban Bonnet francia külügyminiszter méltatta Roosevelt elnök felhívásának nagyhorderejét.

XII. Pius pápa közölte a világ összes katolikusaival, hogy egész május hónapban imádkozzanak a békéért.

Anglia bevezeti a védkötelezettséget

His határozottan kívánta Angliától a kötelező katonai szolgálatot. Franciaország fontos belügyi és gazdasági intézkedéseket tett Lengyelország nem enged

Londonból jelentik: A Daily Telegraph sze-
szaz angol kormány a hétfőn tartandó rend-
beli minisztertanácson Chamberlain miniszter-
től fel fogja vetni az általános sorozási köte-
lesség bevezetésének javaslatát, miután a
Anglia kormány az angol kormányhoz intézett
kís táviratban nyomtatékosan kérte, hogy Ang-
lia hadkötelezettség bizonyos módjával vált-
tást nyújtson az eddigi önkéntes rendszert. Azt
kérte, hogy ezzel meg lehet majd változtatni azt
a felfogást, mintha Anglia nem tudna nagyobb
erőforrásokat küldeni a kontinensre szükség esetén.
A rendszer elsősorban azt tartják szükségesnek,
hogy a 18-20 év közötti fiatalokat sorozzák
a katonai szolgálatra.

Egyes londoni lapok tudni vélik, hogy a
Francia kormány ismételtlen megsürgette az an-
golkormányt, hogy legalább elvileg mondja ki,
hogy szükség esetén Anglia területén bevezetik
az általános védkötelezettséget. A lapok értesít-
sége szerint az angol kormány egyik megbízottja
a kapcsolatban megbeszéléseket folytat Pá-
rizban.

NINCSENEK NÉMET-LENGYEL TÁRGYALÁSOK

Jól tájékozott helyről közlik, hogy a külföl-
di sajtóban ismételtlen elterjedt azon híreket,
amelyek a lengyel-német tárgyalások indultak vol-
na meg az utóbbi napokban, határozottan cá-
gadják.

Von Moltke varsói német nagykövet még
nem tért vissza állomáshelyére,
hisz részét pedig Lipski berlini nagykövet nem kért
a Wilhelmstrassén. A Varsawsky
Lionika Narodovy című jobboldali lap a tár-
gyalások felvételére adott lengyel elutasító vá-
laszmal kapcsolatban a következőket írja:
„Lengyelország „nem“-et mond, mert az
engedmény nemzeti akaratának és területi

integritásának gyengeségét jelentené. Lengyelor-
szág nem-et mond, mert
a Visztula torkolatánál álló Danzig el-
engedhetlenül szükséges a lengyel gazda-
sági életben

és Lengyelországnak történelmi jogai vannak ez-
zel a várossal kapcsolatban. Mindezen kívül Dan-
zig az első védsánc Pomeránia felé. Lengyelor-
szág nem-et mond, mert egy autóstrada Pomerá-
nián keresztül

a német uralomnak első lépése volna ezen a
területen és megerősítené a Harmadik Bi-
rodalom posztjait Kelet-Poroszországban,
amely már eddig is veszélyt jelent Lengyelor-
szágra. Végül Lengyelország nem-et mond, mi-
után ismeri Németország keleteurópai politiká-
ját, amellyel Lengyelországból hibéres államot
akar csinálni.

TIZENTMILLIÁRDOS BELSŐ KÖLCSÖNT BOCSÁT KI FRANCIAORSZÁG

A tegnap délutáni francia államtanács vé-
gén Sarraut belügyminiszter a következő közle-
ményt olvasta fel:

— A nemzetvédelem terheinek fokozása
újabb erőfeszítést kíván a nemzettől. A kormány
elhatározta, hogy ezt az erőfeszítést a parancso-
ló szükségnek megfelelően a legsürgősebben ke-
resztülviszi és ennek következtében az államta-
nács a következő rendelet törvényt hagyta jóvá:

I. Új nemzeti erőfeszítés.

1. Rendelet, amelynek értelmében a hadügyi,
haditengerészeti, légügyi és gyarmati miniszte-
rek felhatalmazást kapnak kötelezettség vállalá-
sára, hitelek nyitására és fizetések teljesítésére.
2. A fizetések meggyorsítása különösen a
nemzetvédelemmel kapcsolatos fizetések kere-
tében.

Vegigkérdezték a kisállamokat, hogy tartanak-e Németországtól

„Nem nem...“ Három kérdést tett fel a német kormány és a kormányok egyrésze válaszolt

Hágából jelentik: A holland távirati ügynökség
jelentik: A Roosevelt felhívásával kapcsolatban Né-
metország által Hollandiához intézett kérdéseket a
következőkben lehet összefoglalni:

1. A holland kormány kisebb, vagy nagyobb
értékben provokálta-e Roosevelt elnök üzenetét.
2. Hollandiának volt-e tudomása előzőleg erről
az üzenetről?
3. A holland kormány fenyegetve érzi-e magát?
Egyes külföldi sajtó ügynökségei híradásával el-
térően abban a helyzetben vagyunk, hogy közöl-
tetjük, hogy a holland kormány mindhárom kér-
ésre tagadó választ adott, hozzáfűzve a harmadik
érdéshöz azt is, hogy európai háború esetén Hol-
landia minden eshetőségre fel kell legyen készülve.

Hágából jelentik: A katonai hatóságok teg-
nap este bevezették a vizsgálatot három német
katonasértési ügyben. Az történt ugyanis, hogy
három német katonai repülőgép az utóbbi na-
pokban átlépve a német határt, holland terület-
re került. A holland katonai repülőgépek mind a
három német repülőgépet leszállásra kényszerít-
tették.

BERNBŐL JELENTIK:

Roosevelt üzenetével kapcsolatban a német kor-
mány által a svájci szövetségi kormányhoz intézett
kérdésekre a következő választ kapta:

1. A szövetségi tanácsnak nem volt tudomása
Roosevelt elnök azon tervéről, hogy az olasz és né-
met kormányokhoz felhívást intézen.
2. A szövetségi tanács bízik Svájc semlegességé-
nek tiszteletbentartásában, amelyet a németek és töb-
bi szomszédjai kifejezetten elismertek és amelyet
hadseregével is megvédi.

BRÜSSZELBŐL JELENTIK:

Bülov Svante gróf, Németország itteni nagy-
követe Roosevelt üzenetére célozva, kérdést intézett

83 éves korában ez a nő nem fél a reumától

Ez az idős hölgy az első reuma-rohamot 1931-ben
kapta és a fájdalmak a karokból lassan tovább ter-
jedtek a többi testrészeire. Nem tudta, mit csináljon.
Először mindkét karjában érzett fájdalmakat, azután,
idővel a fájdalmak mind hevesebbek lettek és ujja
hegyéig értek. Azután a fájdalmak a térdekbe és az
izületekbe hatoltak, miáltal hosszu ideig akadályozva
volt mozgásában. Egy barátja azt ajánlotta, hogy
szedjen Kruschen sókat. Ma már meggyőződött, hogy
ezek a sók többet használtak, mint minden gyógyszer,
amelyet addig kipróbált.

A reumátikus fájdalmakat és a merevséget a huy-
savkristályok okozzák, amelyek lassan tovább ter-
jednek és izületekben rakódnak le. A Kruschen sók
előmozdítják a máj és a vesék működését és segítik,
hogy a túltengő húgsavat, amely minden fájdalom
oka, kiküszöböljék. Árak: 95 lei nagy üveg és 60 lei a
kicsi. Minden gyógyszerértárban és drogériában kapható.

3. A lakosság élelmézésének megszervezése háboru esetén.

II. A nemzetvédelem erőfeszítésével kapcsolatos intézkedések.

1. A jövedelmek azonnali ellenőrzése, az adó-
csalások megszüntetésével.
2. A nemzetvédelem számára dolgozó válla-
latok nyereségének szigorú korlátozása.
3. Fegyverkezési adó bevezetése és adó-
szállítások. A fizetések egy százalékát kitevő
fegyverkezési adó bevezetése, az ipari adó husz
százalékos leszállítása.
4. Az állami terhek csökkentése, a nagy köz-
munkák csökkentése, új utügyi kidások apasz-
tása. Rendelet a hivatalok ügykezelésének egy-
szerűsítéséről.

Ezek az intézkedések lehetővé teszik a há-
rom éves keretben a nemzetvédelem által szük-
séggé vált hatalmas fegyverkezési erőfeszítést.
Az államtanács végül rendelet törvényt fogadott
el a külföldi eredetű anyagi eszközök által foly-
tatott propaganda megszüntetésére.

Az államtanács által jóváhagyott rendelet-
törvénnyel 17 milliárd frankkal akarják növel-
ni az állam bevételeit a hároméves nemzetvédel-
mi terv rendkívüli katonai kiadásainak fedezé-
sére.

A kormány által kiadott rendeletek ren-
kívüli hitelt biztosítanak a hadfelszerelés számá-
ra. A nemzetvédelmi minisztériumnak jutandó
12 milliárd 270 millió frank a következőképpen
nyert felosztást: 4,2 milliárd a szárazföldi had-
sereg, 4,14 milliárd a tengerészet, 3,15 milliárd
az aviatika és 580 millió a gyarmati hadsereg
felszerelésének kiegészítésére fordítatlik

SPANYOL VIZEKRE MENT A NÉMET FLOTTA

A spanyol partok mentén hadgyakorlatra
készülő német flotta pénteken este elérte az At-
lanti óceán vonalát. Ebben az időben Cherbourg
közeli vízparton a felvonuló egységeket.

TÖRÖKORSZÁG BEKEBELEZI AZ ALEXANDRETTIEI SZANDZSÁKAT

A damaszki Kabas című párisi jelen-
tése szerint a török nagykövet tegnap közölte a
francia kormánnyal, hogy Törökország erőszak-
kal bekebelezi a hatali köztársaságot (Alexan-
drettei szandzsák), ha Franciaország a területet
nem engedi át önként.

Vasárnap: CAPITOL-ban BÚCSÚ MINDÖRÖKRE

Főszerepekben:

Barbara Stanwyck — Herbert Marshall

D. e. 11 órákor matiné:

FELFORDULT VILÁG

A főszerepben:

Rökk Marika

APOLLO-ban

ÓRIÁSOK VÖLGYE

Színes kalandorfilm. A főszerepekben:

Wayne Morris — Claire Trevor

Délelőtt 11 órákor matiné:

HALÁLHAJÓ

A főszerepben: Hans Albers

Novolene
SZÖVET

a szezon legnagyobb új-
donsága, a legkifünőbb
nőruha és kosztüm anyag,
szenzációs árak

155 és 295 Lei

SELYEM ÉS FANTÁZIA ANYAGOK

Dus választék a legkülönfélébb szövésmin-
tákból és minőségekből

Nagy sikerű, teljesen új minták kizárólag a

Gallia-nál

TIMISOARA, BUL. FERDINAND No. 7 (Palace)
PIAJA KUTLI No. 2 (Josefine)
ÉS AZ ORSZÁG ÖSSZESEN NAGYOBB VÁROSAIBAN

„A doktornők alaposabbak, mint a férfiak”

Az angol orvostudomány érdekes megállapításai

Londonból írják: Mostanában jelent meg az Orvosi Kísérleti Intézet évkönyve, amely többek között igen érdekes adatokat tartalmaz arra vonatkozólag, mennyiben vesznek részt a nők az orvosi kutatómunkában.

Az évkönyv megállapítja, hogy az orvosi kutatómunka igen nagy számban érdekli a nőket is. A férfiakkal vállaltva dolgoznak az orvostudomány titkainak felderítésén. Munkáságukra vonatkozólag száz százalékig igaz, amit Lord Horder mondott egyszer:

— A doktornők alaposabbak, mint a férfiak, mert szorgalmasabbak és törekvőbbek. Szégyenszemre ezt be kell vallani. Ennek oka a nemükben rejlik

kíváncsiság,

amely számos esetben meg is termi gyümölcsét

és nem egy nőnek hírnevet szerez a kísérleti orvostudomány terén.

Az évkönyv adatai azt mutatják, hogy a kísérleti orvostudományban munkálkodó nők száma

évről-évre növekszik,

annak ellenére, hogy a férfiak általában nem nagyon szeretik a női munkatársaságot. Az angol orvosszövetség statisztikája szerint Angliában Walesben, Skótszágban és Északírországban 5184 orvosnőt tartanak nyilván, akik orvosi kutatómunkát végeznek, szemben 38.376 orvossal.

Az évkönyv szerint az orvosnők különösen az alábbi tárgyakban tevékenykednek:

Táplálkozási problémák a gyarmatokon, kémia, terápia, endocrinológia, neurológiai kutatások, általános patológia, diétika és fogorvoslás.

tartották és lám, civilizáció! el se lehet ma ezek nélkül gondolni. Ma már nemcsak hogy a távolba is tisztán látunk, de a sarkakkal is élénk eszmecserét folytatunk. S még ha hozzáteszem, hogy az ember gondolatát is pontosan meg tudjuk hát ez olyan valami, ami az embert egyenesen a föld istenévé teszi. Közepes fantáziájú ember el se képzelheti találmányom döbbenetes horderejét s hogy milyen hatalmas összpontosul annak szerkezetében, mely előtt nem lehet hazudozni, köntörfalazni, mert minden gondolatunkat ismeri.

— Képzeld csak el, hogy ön a világbéke érdekében való tárgyalásokon megjelent diplomaták közt egy ilyen gondolatolvasó géppel a zsebében szintén jelen van: micsoda konsternációt szünel, mily rettenetes vihar támadna, ha ön az igazságnak megfelelően egyesek szemébe vágna, hogy nem beszél ösztönben, mivel magában másegyebekre gondol; s állításának bizonyításul, nyomban meg is szólaltatná gépét. Gondoljon ezer meg ezer esetre, nagyhangú ígéretekre, indítványokra, véleményekre házasításra és baráti ösztönzésre, hűségre és ezer meg ezer, naponként előforduló egyéb esetekre: milyen fölényesen fogna ön mindezekre mosolyogni abban a biztos tudásban, hogy módjában áll azok ösztönességét kétségbe vonni és azoknak éppen ellenkezőjét bebizonyítani.

— És mit gondol, kedves uram, mit érezhet az illető, ki embertársának érzés- és gondolatvilágát kifürkészheti? Aki tudja, hogy egyedül töle függ a végnélküli hábruk és az örök béke sorsa; aki mindent tud, aki előtt nincs titok? A felfedezett titok pedig egyenlő az erőtlenséggel; többé nem

Rövidzárlatot csináltak a prahovai börtönben és megszöktek a rabok

Erdei tűzharc után sikerült elfogni őket

Bucurestiből jelentik: Tegnap szomban beszéltünk már arról, hogy a prahovamegyei Margeni-i börtönből öt rabnak sikerült elmenekülnie. Ezek egyrészt csak hosszas fegyverharc után tudták a fegyőrök ártalmatlanná tenni. Az izgalmas rab szökésről újabb az alábbi részleteket közlik:

Tegnapelőtt hajnali 3 óra tájban a börtönépités világitása váratlanul kialudt. Az őrség ugyanakkor arról is meggyőződött, hogy nemcsak a kábelről kapott áramszolgáltatás szünetel, de a börtön saját áramfejlesztő telepe sem működik. A fogházőrök nyomban megtették az ilyenkor szokásos óvintézkedéseket és ezeknek során az egyik cellából zajt hallottak. Amikor oda behátráltak, kiderült, hogy két rab éppen szökni készül. Ezek elmondották, hogy

másik öt társuknak néhány perccel előbb sikerült a falakon keresztül a fogházból kijutni.

A már ekkorra mozgósított teljes létszámú őrség egy része elindult a menekülők üldözésére, ugyanakkor pedig a történetről a moreni csendőrséget is értesítették. Hajnali 6 óra tájban a Colombia petroleumtársaság egyik munkása az Adencata nevű erdő közelében

összetűzött négy rabruhás férfival,

akik aziránt érdeklődtek, hogy hogy az erdősegen keresztül vezetett út, vajjon valamilyen közeli községbe visz-e. Ezután eltűntek az erdő sűrűjében. A munkás az esetet nyomban a csendőrség tudomására hozta, amely az Adencata erdőt körülzártta. Két óra keresés után a szökevények közül ketőt elfogtak és ezeket erősen megláncolva Morenibe szállították. Miután azonban a csendőrök biztosak voltak benne, hogy a többi megszökött, rab is az erdőben rejtőzik, tovább folytatták a kutatást. Végül is egy fa tövében, leszállított ágak alatt elrejtőzve felfedezték mindkettőt; a fogházból elmenekült foglyok közül. Amikor azonban a csendőrök közeledni próbáltak feléjük, ezek a náluk levő fegyverekből tüzeli kezdek üldözőikre.

Tűzharc keletkezett a csendőrök és az elszántszerűen védekező rabok között.

És a harc mindaddig tartott, amíg a két szökevény a fején, illetve a kezén megsebesült.

Később a csendőrségen elmondották, hogy ötödik társukról nem tudnak, mert az nyomban a fogházból történt kiszabadulás után elvált a csoporttól és más irányba menekült el. Azt is közölték, hogy a szökést már egy héttel előzőleg készítették, annak keresztülvételére azonban csak most került sor. Egyik társuk rövidzárlatot idézett elő és miután éppen zuhogott az eső, könnyen sikerült a szabadba kijutniuk.

GONDOLATOLVASÓ GÉP

Irtó KOSZTOLÁNSZKY ISTVÁN

Igen, — folytatta a mérnök, — olyan gépet szerkesztettem, amely — ugyszólván — nem is gép, hanem valami emberföltött lény, aki az agyban, a szívben és a vesékben egy olvas, mint más a nyitott könyvben. A gondolatot, az ember gondolatát, már születésének pillanatában hatalmába keríti s nem kell egyebet tennem, csak egy rugót megnyomni és a következő másodpercben már arra vár, mikor kívánon meg tudni, hogy ez, vagy az a jóbarátom miben sántikál. Mert gépem a felvett gondolatot úgy adja vissza, mint a fonográf: tiszta, érthető hangon. Az egész szerkezet csak akkora, hogy a mellényzsebben is kényelmesen hordható; mindamellett olyan érzékeny lemezzel van ellátva, hogy a velembeszélők gondolatait nyomban meg rögzíti.

— Megbocsát, teljesen lehetetlennek tartom, hogy egy gép az ember gondolatát érthető szavakban adhassa vissza, — vetette közbe az orvos.

— Ugyan kérem!.. a lehetetlen szót ma már minden szófárból kellene törölni. Newyorkban például már megalakult az úgynevezett „Szórákosási tröszt”, melynek célja hogy a távolbalátó gépekkel lehetővé tegye a színházi, cirkuszi előadások, boxversenyek, löversenyek ötkönj élvezését. És mit szól a „Rádiópretonhoz”, mely a hang és fényhullámok felvételét és leadását egyszerre végzi el? Azt hiszem fölösleges ismételnem, hogy a gőzmozdonyt, a repülőgépet, a fonográfot, a telefont, a távirót stb. feltalálásuk előtt szintén lehetetlennek

fegyver az ember kezében. Céljának eléréséhez más utat kell választania. Igen ám, de az újból leleplező s mi lesz a vége? egyenes utra kell térnie, hogy végre az őszinteség erejénél fogva ráeszmélhessen arra az igazságra, hogy végre mindannyiunk boldogsága érdekében csak nyit, becsülése szándékkal érintkezhetünk egymással, ha azt akarjuk, hogy végre emberi életet élhessünk. Látja, uram, csakis ezen magasos cél érdekében fáradoztam husz éven át, hogy a magam és az emberiség megváltója lehessék.

— Hát ez bizony elég világraszóló szenzáció, — mondta az orvos, de miért nem ismertette eddig találmányát? Mire vár?... Mikor akar akcióba lépni?... Hiszen egy ilyen találmánnyal a kezében valósgos bűn egy napig is várni.

— Hm!... miért nem léptem akcióba?... Azért, kedves uram, mert önnel szemben még egy utolsó minden kétséget kizáró próbát akartam végezni, hogy bebizonyítsam, hogy ön se jobb a Deákné váznánál. Igen; ön itt adja a hitelt, a kétségkedést, magában azonban azt gondolja: „Bizony, boldog vagy te, édes fiam”. Hát ide figyeljen! Többet egy szót se! Most gépemmel felveszem gondolatát s nyomban meg is fogom szólaltatni. Látja ezt az őrszerkezetet?... Mindjárt meg fogom szólaltatni.

— Az óra, a drága arany remontvár óra meg is szólalt és elütötte a tizenketőt. Szép csengő hangon. Mire a mérnökön ki is tört a fékezhetetlen örület. A lesben álló hat tagbaszakadt ápolónak ugyancsak dolgoznia kellett, míg végre megfékezették a szerencsétlent.

1939. április 24.

Az éter rendje

Montreuxban felosztották a levegőt. Nem volt könnyű dolog, mert a felettünk elterülő légtér egyre fontosabb szerephez jut a kultúrtársadalmak életében és így egyre nagyobb szükség van arra. Valamikor, nem is olyan régen, a logika, a jog, a természettudomány azon javak sorában említette a léget, amely korlátlanul áll az emberiség rendelkezésére. A „res nullius“ a senki és mindenki tulajdona volt. A montreuxi értekezleten kiderült, hogy a levegőre rengeteg az aspiráns és így annak igazságos felosztása problémává lett.

A rádiódiffúziós nemzetközi értekezletét tartották ugyan Montreuxban és azon meg kellett oldani azt a számos konfliktust, amelyek az egyes leadóállomások között keletkeztek. Hihetetlenül hangzik, de 26 ezer rádióleadóállomás van és így ugyanannyi hullámhosszról volt szó és mindezt a rádiótechnika mai állásának megfelelően kellett elhelyezni. A közönség csak töredékét ismeri a rádióleadóknak, mert ezeken kívül az egyes államok közötti titkos leadók is működnek, de a tiltott leadókkal is számot kellett vetni, mert ezek egyformán akadályozzák a legális állomások működését. Bár emberi lény csak kevés és csak átmenetileg mozog az éterben, de azt keresztfül-kasúli átszeli az emberi szellem megnyilvánulása, átszeli a levegőt a gondolat, a zene és az ember szellemiségének kaotikus himnusza lenne az, amit a légtér hallanánk, ha fegyelmet nem teremtene az özőnhangban, ha nem rendeznék emberi okossággal a levegő új Babeljét.

Nem ismerjük a montreuxi értekezlet határozatait a maguk teljes részletességében, de a kiadott jelentés szerint a konferencia eredményes volt, megoldotta feladatát, javított a légi hangforgalmon és az összes résztvevő államok megelégedésére szolgáló határozatot hozott. Ez nagy szó, mert a montreuxi konferencián minden európai és a legtöbb amerikai és ázsiai állam résztvett. Az eredmény a résztvevők tekintélyének emelésére szolgál és amellett a levegő már-már megtépzőzöttnek látszó presztízst is emelte, mert kiderült, hogy csaknem megtelt abban már nincsen hely és a tömételennék látzó kincsen már okosan osztozkodni kell. Ha így robot a kultúra szekere a Himaláját is meghaladó magasságokba, egy szép napon már a levegőn sem tudnak megosztozni az emberek, a hogy a szárazföld körül már évszázados bajok vannak. Pedig a föld is elég nagy, elférnénk békésen rajta, de az emberiség évszázadok óta áll az alatt az átok alatt, hogy egyes részének mindig a mások területe kellett és ez a becsvágy vagy ösztön történelmet csinált.

Nyilván elméleti, hogy úgy mondjuk „szép-lelki“ kérdés annak feltevése, hogy nem-e lehetne a szárazföldekre és az azt környező vizekre egy montreuxi konferenciát tartani? Becsületesen tanácskozni az egyes népek tevékenységi sугarairól olyan harag és szenvedélymentesen, mint ahogy 26 ezer leadóállomás és működési sugara felől tanácskoztak. A probléma szellemi része nem egészen azonos, mert a légi birodalomban az egymáshoz közel álló szellemi átadás neutralizálja a másik hullámon folyó szellemi továbbítást, míg a gvarló földi élet kultúréletének az átka éppen az, hogy a közelséget az egy hullámhosszon való terjedést kívánja. A kultúra jánusarcú sorscsapása az, hogy közel hozza és haragban tartja egymással az embert és amikor a magunk elméleti kitalálásán, a légi és földi hatalmak analog felosztásán gondolkodunk, akkor érezzük igazán, hogy a különbség az ég és föld... az ember boldog talán csak olyan világban lehetne, ahol tisztán a szellemi kölcsönhatások kicserélése lenne vége és minden gazdasági és materiális érdek „átlégiesedne“, kikapcsolódna a népek életéből.

A pesszimista megállapítás napjainkban a felettünk diühögő történelem dinamikája váltja ki. Mégis hinnünk kell a földi Babel, az érdektorony kínos kérdésének megoldásában.

BEGOVITS

tánciskolájában
I., Libertáti-tér 4., I. emelet

április 27-én

uj tánckurzus nyílik

Táncórak: hétfőn, szerdán, pénteken

Bosch
gyújtógyertya

milliószor bevált a versenyeken és a mindennapi használatban. A leghíresebb versenyzők értékelik a BOSCH gyújtógyertyát. Az Ön motorja is jobban fog működni, ha minden 15.000 km. után új BOSCH gyertyákat cserél be.

LEONIDA & Co. București
és fiókjai

Kapható az ország összes szaküzleteiben

Aszódy János:

A „SZIKLA“

A világ legkisebb és legerősebb erődítménye — Bevehetetlen-e Gibraltár

Akkor, amikor a nemzetiek hadserege először ért Madrid alá és ezzel egyidőben a megszárt francia sajtó arról irt, hogy Marokkó földjén német csapatok masíroznak, Angliában szó-lásra emelkedik egy szikár férfi, Sir C. V. Osborne tengernagy és felveti a tervet, hogy Gibraltárt el lehetne adott esetben cserélni Ceuta ellenében.

Ceuta, jól-rosszul felbarrikádózott kikötő-város, Spanyol-Marokkóban. Gibraltárral mondhatni pontosan szempőzt fekszik és földrajzi elhelyezkedése talán kedvezőbb, mint az angol erődítményé.

Felmerülhetne most már az a kérdés, miért nem inkább Ceutát erősítették meg az angolok vagy Spanyolország, amely bizonyára felismerte a marokkói kikötőváros fontosságát, miért nem igyekezett egy konkurrens Gibraltárt kiépíteni a szomszéd parton?

A felelet egyszerűen az, hogy a dinasztikus Spanyolország szerződésben kötelezte magát a ceutai kikötő — hogy úgy mondjam — hatalmi elhanyagolására.

Ezt Anglia bizonyos gazdasági engedelményekkel rekonpenzálta,

amelyek feltétlenül megérték annyit, hogy az India felé vezető út eme kapuját ne zavarják a szemközti erődök ágyúi.

Kellemetlen lenne, ha a spanyol belháború eredményeként, a győzelmes nemzetiek kormánya engedelményeket tenne Marokkóban valamely nagyhatalom javára, vagy pedig — horribile dictu! — saját maga jönne rá Ceuta kiváló előnyére és berendezkedne a tulsó parton.

Miért?

Mert Ceutában több a hely, nagyobbak a megerősítési eshetőségek, nincsen annyi szikla, mint Gibraltárban, amelyen még a brit katonai szellem sem birt több helyet furni, kívénsi, a meglévonél. Gibraltár, helyesebben a gibraltári félsziget szélessége 0.4 és 1—2 kilométer között változik,

egész területe öt négyzetkilométernél nem több.

Ezen pöttömnyi földrészen, helyesebben sziklán miniatűr várost építettek az angolok. Mindent megtalál ott az utazó. Forgalmat, kicsiny kikötőt, egy-egy luxus-szállót is, ahonnan a verszagra egybegyűlt amerikai nábobok kényelmes közelségből figyelhették a malagai vagy cordovai front ágyumoráját. Helyenként az előugró, hatalmas sziklákat kihasználva, erődöket építettek a britek a part mentén és a szárazföld felé.

Minden talpalatnyi hely aranyat ér a „Sziklán“, ahogy a félelmes híri erődítményt Anglia nevezi.

Azonban éppen itt, a „Szikla“ kicsiny voltában van a hiba. Ezen a csöppnyi területen nem lehet nagyobb erőket koncentrálni anélkül, hogy az összezsufolt katonaság ellenséges repülő-támadás áldozata ne legyen. Amióta Málta már nem olyan bombabiztos fedezék az olasz repülő-flották ellen, azóta

Gibraltár az a pont, amelyre az angolok a Földközi tengeren támaszkodni tudnak.

Ellen-repülő-flottának azonban Gibraltárban helye nincsen és amig a szigetországból megérkeznek a segítségül küldött vadászgépek...

Mindezekben felül Ceutának kereskedelmi szempontból is nagyobbak az eshetőségei, mivel kikötője kényelmesebb és nagyobb helyet biztosít. Tengeralttjáró bázis is könnyen talál elhelyezést a ceutai mólók mellett. Ugyanezt Gibraltárról nem lehet mondani.

Norman Mac Milan kapitány, a „Szikla“ ellen indított kritikai hadjáratának konkluziói a következők:

„Gibraltár egy olyan vén erődítmény, amely éppen annyira nem tud a légítámadásoknak ellentállni, mint amennyire Liittich és Namur nem bírtak megküzdeni a német nehéztüzérség lövedékeivel. Málta szerepe már régben leáldozott, ugyszólván, nem is számít már“.

Legyünk bátrak és mondjuk Mac Millan kapitány szemébe, hogy a jó öreg Gibraltár, ha öreg is, de ugyanaz a bevehetetlen, elpusztíthatatlan szikla marad, mint volt eddig. A kapitány Namurról és a belga várakról beszél? Elfelejtette volna, hogy 1913-ban már milyen szétlőhetetlen fedezékek húzódtak a nyugati fronton végig? Egy beton fedezék, egyetlen gépfegyver és hozzá egyetlen katona. Ime a szentháromság, amely Krupp, Schneider-Creuzot-val és Skodával egyesülni tud. Szorozza meg ezt a fedezéket egy millióval és eredményül megkapja Gibraltárt!

A bombák nem tesznek kárt Gibraltárban, de a „Szikla“ sok repülő életébe kerülhet.

Szardiniától Gibraltárig és vissza hosszú az út. Mielőtt az olasz légi flotta utrakel Gibraltár felé, jobb lesz, ha elolvassa előbb a „Legyőzhetetlen Armáda“ szomorú történetét... Gibraltár bevehetetlen. Az ir gárda egyetlen ezrede megvédi a sziklát az egész világ ellen!

Ilyen optimista hangok hallatszottak az angol sajtóban még révidekkel ezelőtt, de ma, amikor azt hozzák híri, hogy a marokkói oldalon máris erődítmények hosszú sora húzódik és hogy Alhucenasban olyan messzihordó ágyuk vannak, amelyek nemcsak Gibraltárig, de Cadizig, meg Maltáig is elvisznek, már nem nézi Anglia sem a szokásos brit hidegvérrel a „Szikla“ sérthetlenségének ügyét.

Resicabányai sportember maharadzsák edzője lett

Szép karriert futott meg Weber Arnold Bánságból elszármazott birkozó

A megszámlálhatatlan irányba szerteágazó életút lépőt sokszor az események, a kenyérkereseti gondok, esetleg kalandvagy, olyan irányba sodorja, amely ellenkezik az életnek tervszerű beállítottságával. Hallottunk már egyszerű kereskedő emberekről, akik messze tájakon, más világrészben a kereskedelemről elütő vállalkozásokba kezdtek és nem egyszer karriert csináltak. Ilyen érdekes sorsváltás jutott osztályrészül Weber Arnold tőlünk elszármazott iparos embernek is, aki jelenleg a kincses Indiában él, ahol mint eróművész és edző aratja sikereit. Weber Arnold Aradon született, ma 36 éves, megtermett, izmos férfi. Hozzátartozói ma is itt élnek. Állandó levelezésben állanak az Indiában tartózkodó családtaggal, aki sohasem mulasztja el, hogy az általa rendezett nagyszabású versenyekről egy-egy újságcíkket, angol és hindu nyelven irt hirdetményt küldjön. A hirdetmények mindegyikén ott látható Weber Arnold fényképe. A szöveg pedig arról tanuskodik, hogy a messze elszármazott sportember neve varázserővel bír. Ma már anyagi sikerekben is bővelkedő vállalkozása van, amelynek társtulajdonosa prof. Laxminarayan Naidu, sokszoros hindu birkozóhajnok.

Már ifju kora óta érdeklődött a sport iránt. Legkedveltebb szórakozása az öklövívás, főképpen pedig a birkozás volt. Aradon az egyik jónévvű birkozó egyesületnek volt a tagja és 1918-tól 1922-ig résztvett a különböző versenyeken. Ezután Resicabányára került, ahol három éven át működött. 1925-ben felkerült Bucarestbe. Bejárta az egész országot, néhány évet Brassóban és Iasiiban tartózkodott. De ugylátszik ezzel sem elégedett meg, mert néhány hónapig Bulgáriában telepedett le. Megszerette az idegen légkört, más világrészek után vágyakozott. Vágya teljesedett is, mert 1934-ben az egyik kalkuttai sportegyesület meghívására Indiába utazott. Nem állapodott meg egyetlen sportegyesülettel sem, mert nem akarta magát hosszabb ideig elhelyezni kötni.

India csodás légköre mégis lebilincselte és végleg letelepedett a rejtelmek földjén. Csakhamar önállóan kezdett működni, versenyeket rendezett, maharadzsák nebulóit oktatta a birkozás és eróművészet fogásaira és tikaira. Bejárta egész Indiát Megfordult Singaporem, Burmában, Rangonban, Hindupusban, mindenütt óriási sikereket aratva.

Weber Arnold a sikerek ellenére sem feledkezett meg az itthoniakról. Minden hónapban elküldi levelét, amelyekben lelkesedve beszél a kincses Indiáról, az ottani életéről és a — foglalkozásáról. Az Indiában letelepedett Weber levelei nyugalomról és csendről számolnak be, anélkül, hogy függetlenségi mozgalom, indus nagygyűlések és az erős mértékben elharapózott észak-keleti propaganda érdekelnék. Színes leírásai a maharadzsák udvartársairól és életéről igen érdekesek. Az ifjú maharadzsák mellett európai tanítómesterek működnek, mert sokat adnak arra, hogy európai szempontból is udvarkepek legyenek, — írja Weber. Az oktatás és az általános műveltség ellenére ha egy maharadzsá európai társaságba kap meghívást, azonnal kitűnik az a nagy és mély szakadék, amely a keleti, főleg pedig az indiai és az európai ember gondolatvilága között tátong. Ezért van az — amint Weber írja — hogy udvari ünnepek alkalmával meghívott angol előkelőségek is inkább alkalmazkodnak az ottan meghonosodott szokásokhoz, mert ez már az ottani légkör is eleve megköveteli.

Weber Arnold sorából azt olvasom ki, hogy mindenütt, ahol megfordult, rokonszennel és barátsággal fogadták. Ehhez jelentős mértékben hozzájárultak érdekes mutatói és nem utolsósorban nagy testi ereje. Az előttem fekvő angol és hindu nyelvű hirdetményeken mindeütt ott látható Weber Arnold hatalmas alakja a „The Iron King” a „vaskirály” aláírással és büszke jelzővel.

1939. Január 31-én nagy versenyt rendeztek, melynek legnagyobb eseménye Weber Arnold fellépte volt. A versenyt Secundarabadban rendezték meg s annak tiszta jövedelmét a tüdővész elleni küzdelem alapja javára fordították és azon Weber Arnold Németország színeiben indult. Ellenfelei Constantin Vasilescu Románia, Petár Milanovici Jugoszlávia, Toig Slaim Palesztina, Rahmat Ali Ceylon, Benarsi Das India, Toni Lamaro Olaszország színeiben vettek részt a versenyen. A díszes kiállítású fűzet alakú műsor fedő lapján Weber Arnold fényképe látható, míg az első oldalon azok a királyi és fejedelmi előkelőségek, akiknek védnöksége alatt a jótékony célu nagyszabású versenyt megrendezték. Az európai királyi védnökök sorát Zog Albánia volt királya nyitja meg (január 31-én Zog

király Albánia teljhatalmu ura volt). Ezután következik II. Carol, Románia királya, Horthy Miklós Magyarország kormányzója, valamint különböző indiai angol kormányzók.

A főeseményt Weber Arnold erómutatványai jelentették. Az előkelő közönség sűrű sorokban lepte el a versenyterem padjait. A porondon megjelenő sportembert dörgő tappsal fogadta a közönség. Előjáróban bemelegítésképpen Weber két indust „fogyasztott el”, és pedig olyképen, hogy a birkozásban néhány perc alatt kétvállra kényszerítette őket. A közönségnek rendkívül tetszett Weber imponáló fölénye és türelmetlenül a „vasat” és a láncot követelte, amelynek ő volt a koronázatlan királya. Hosszú, kiegészített vasat hoztak ekkor ki, amelyet Weber rövid idő alatt az orrán hajlított meg, majd a karja köré csavarta. Ugyanerre a sorsra jutott az a hosszú lánc is, amellyel Webert körülcsavarták. Ezt mellizmai megfeszítésével szakította szét.

A közönség hosszan megtapsolta az erő mutatókat és az előadás végeztével meleg ünnepségekben részesítették Weber Arnoldot.

Legszébb emlékeim közé tartozik ez a verseny, — írja egyik legutóbbi levelében, — melynek tulajdonképeni fénypontja a befejezés után következett. Profesor Laxminarayan Naidu egyenes felhívásra bemutatott az angol kormányzóknak, valamint a megjelent előkelőségeknek. Becses emlékként őrzöm azt a képeslapot, amelyet a megjelent előkelőségek aláírtak. A verseny jövedelmét ugyan a tüdővész elleni küzdelem alapja javára fordítottuk, mégis most is és számos alkalommal kaptam tiszteletdíjat tartalmazó gazdag borítékot — fejezte be

Páris meghódította a csipke

Szenzációs feltűnést keltett a csipkeköltemények bemutatása

Párisból írják: Buggyos ujjak, darázsderék, széles szoknya... Aki az utóbbi hetekben végigjárta az elegáns párisi szalonokat, elment a longchampi futtatásra, teázott a Bois rüzező fái alatt Arnonville pavillonjában, sokszor azt hihette: álmodik. Még itt, a nőidivat fővárosában is ritkaság, hogy egy letűnt kor viselete ennyire maradéktalanul ily megkapó teljességgel térjen vissza, mint most, a „Second Empire”-é. Eugénia császárné szépsége, hatalma régen a múlté; valami azonban mégis megmaradt a sokezer emlékből, ami őt idézi és ez: a krinolin... Krinolin itt, krinolin ott, krinolin mindenütt, estélyben és színházi bemutatón, filmszilagok kerti ünnepélyein és követségek társadalmi összejövetelein. Mintha Páris, az örök szépséges, egyik elfojtott vágyát élné most ki újra — a krinolinban.

E különös „renaissance” kiegészítőjeképpen ismét virágkorát éli a csipke is. Ez nem is csoda. Hiszen a csipkebélésnek, vagy montillának nagy kelteje volt az első krinolinokorszakban, természetesen, hogy most megint felkapják.

A tavaszi évad hagyományos látványosságainak sorában több csipkeünnepély gyönyörködtette a párisiakat. A legjelentősebbet az előkelő „Cercle des Nations”-ban rendezték a politikai és művészvilág kiváltságosai előtt.

Amint a klubhelyiség tágas halljába lép az ember, alig tud betelni a falak mentén felsorakozó üvegszekrények csipkeremekeivel. Franciaország magányjüjtéményei és muzeumi küldték ide legértékesebb csipkeanyagukat. E rögtönzött kiállítás díszdarabja, Eugénia császárnő csipkekrinolinja, melyet a magyarázó szöveg tanúságtétele szerint az 1859-es kiállítás megnyitóján viselt III. Napoleon gyönyörű szépsége. E műremek — bátran nevezhetjük ennek — finom, horgolt virágai, színes csipkecsillagjai, egész áttört csipkezuhataga alig fakult meg az idők folyamán. Bármelyik divathölgy magára ölthetné, ha jelenlegi tulajdonosa — a francia főúri társaság egyik népszerű márkínője — megengedné. Csakhogy hiába áhítaná ezt a kiváltságot az az elkényeztetett amerikai bakfis, aki mellettem csodálja a csipke-

**NÖVELJE 100% kal
mosolya varázsát**

miként a művész ecsetével 100% kal fokozza modeljének szépségét; valósítsa meg a csodát KOLYNOS használatával.

Elegendő, ha naponta kétszer keféli fogait egy centiméternyi KOLYNOS kenve százszoros fokozására örömmel fogja megállapítani fogai ragyogó fehérségét.

**TEGYE MOSOLYAT
RAGYOGÓVÁ KOLYNOS ÁLTAL**

levelét Weber Arnold, aki valamikor szerény helyi viszonyok között hódolt kedvenc sportjának, míg ma már egy kis vagyon is szerzett, amellyel a honvágy sürgető hívószavára egyszer elindul majd vissza — haza.

KOVÁCS GYÖRGY

költeményt; e császárnő krinolin 16 hónap munkájába került a rubai csipkeverő női alkalmazottainak. Érthető, ha külön titkosrendőr vigyáz rá.

Bent, a klub nagy, félkör alakú ebédlőjében, csipkefüggönyök borulnak a széles ablakokra, csipkeminták mosolyognak le a falakról és a patkóalakban megterített üveglapok, remekművű asztal tányérjai, poharai, evőeszközei alatt megannyi csipke-terítőcsöke húzódik meg. Drága csipke borítja a székek támláját; a meghívott hölgyek kivétel nélkül csipkeruhát viselnek. Még a menükártya elnevezései is a csipke diadalát zengik: ilyen fogások olvashatunk rajta: „Borjuszetel csipke-méltó módra”... „Csipkefelfúj”... „Csipkeparfai” stb. Az elnök Millerand (a köztársaság volt feje) és az alelnök Laurent-Eynac — volt légügyi miniszter — beszédekben kiemelik, hogy a francia szellem leg-tökéletesebb visszaadása a divat terén a pókháló-finom csipkeverés.

— Azt elfelejtik a szónokok — sugta fülembe bájos szomszédnőm, az egyik Vendome-téri szalon tulajdonosnője, — hogy mennyit keres Franciaország a csipkén. Csak a múlt évben kétszázmillió frank értékű csipkeárut vittek ki tőlünk gazdag vevőink Angliába és Amerikába.

Utolsó felvonás: a próbakisasszonyok felvonulása. Ez az egész csipkeösszejövetel csúcspontja. Worth, Siapparelli, Maggy Rouff és a többiek csodálatos terméti, ringó járású manekenjei lassan átlibegnek a termen... Az ember kedvére elnézhet rajtuk a legismertebb csipkeközpontok remekléseit. Ezzel a halványkékszíni csipkeköpennyel Alencon üzen... Ez a fekete színházi csipkeköpény Calais ízlését dicséri. Ez a magas, barna lány spanyolos csipkemantillájában és csipkefejéjével Le Puy városát képviseli... És jönnek Elzász széles csipkekönyei, Luneville csipkefőkötői, melyeknek két szárnya pillangózerűen libben a halantékok mentén. Csupa változatosság, csupa szín, csupa könnyedség, ez a tavaszi vetélkedés.

Nem csodáljuk, ha a francia csipke a „Cercle des Nations” ebédjén ismét meghódította Páris.

Az albán királytango egyesztendő jubileuma

Egy év előtt még mindenki figyelmességével halmozta el a királyi karriert megfutó szegény grófkisasszonyt. Érdekes visszapillantások az egy év előtti aranynapokra

A lezajlott albániai események mögött szívesen húzódik meg egy kérdés:

Mi történt a szépséges Geraldine királynéval?

Formán még egy éve sincs annak, hogy a szegény magyar grófkisasszony örök hűséget esküdt a szkipetárok regényes életű királyának még emlékeztünkben él az a rengeteg újság, képes folyóiratoknak tengerek közleménye, amely a királyi nászról és annak előzményeiről számoltak be a legpontosabb részletekkel. A politika nem ismer szentimentalizmust és a gyorsan forduló történelmi események megengedtek várni e királyi házasság évéves évfordulóját, amely pontosan április 27-én lesz, — gondolta volna? — szomorú emigrációban.

Egy esztendő sem telt el... és április 6-án hatalmas csukott autó száguldott Geraldine királynéval és újszülött gyermekével a görög határ felé. A királyné mellett volt a királyi férj, aki talán féltőbb aggodalommal gondolt feleségére és kétnapos gyermekére, mint hazájára, amely felett már megjelentek az olasz repülőgépek. Talán még füleiben zúgott az a százegegyűlővés, amit az újszülött trónörökös tiszteletére és hódolatára adtak le. Az ünnepi ágyúrojtát a repülőgépek félelmetes bűgása váltotta fel.

Összeomlott egy királyság. Zog exkirály lett és Geraldine exkirályné...

UDVARI BÁL TIRANÁBAN

A számkivetésbe került királyi pár szerelmi regényének filmjét nem nehéz visszapergetni. Ugy kezdődött, mint egy banális operett, a király egy képeslapon meglátta Apponyi Geraldine grófnő fényképét és másnap a feleség bizalmasai útrakeltek a szép magyar grófkisasszony megkörményezésére. Ez 1936. késő szén történt és december 31-én este Apponyi Geraldine grófnő megjelent a tiranai udvar színeszteri halján. Itt látták meg egymást először szkipetárok királya és a magyar grófnő. Künnös este volt. A perzsaszőnyegekkel borított szalonokban a királyi család tagjai, a diplomáciai kar, az albán előkelőségek várták a királyt. Apponyi Geraldine az albán hercegnők között foglalt helyet. Zöld selymruha volt rajta, habárban egy vörös szegfű. Zog király frakkban jelent meg és a melléje csatlakozott családtagjaival patkóalakú asztal belső közepéhez szietett, ahol nővére, Xénia, Abdul Hamid szultán iának felesége bemutatta Geraldine-t. Az est olyamán a király csak Geraldinevel foglalkozott. Bűfélkor, pontosan 12 órakor, eloltották a lámpákat és mindenki elkialtotta magát: bolog újóvet! Es Zog király ebben a pillanatban úgy érezte, hogy nagyon boldog esztendeje lesz. Másnap este az udvarmester hatalmas, vörös szegfűből álló szivalakú csokrot, cigarettát és bonbonkülönlegességeket nyújtott át a magyar grófnőnek. Öt nap múlva az albán király bálát rendezett menyasszonyjelöltjének tiszteletére. Folyt a pezsgő és az udvari zenekar modern jazzslágereket játszott és a szkipetárok királya egész éjszakán át tangózott Geraldinevel, mint egy operettbonviván a második felvonás fináléjának drámai kibontakozása előtt.

Ezután gyorsan peregtek a szerelmi regény mozzanatai. Két nap múlva Zog király bizalmasait Magyarországra küldte és január végén Apponyi Geraldine családja partraszállt a durazzói kikötőben, néhány nap múlva pedig már Geraldine ujján ott ragyogott a tizenöt és félkarátos tiszta fehér briliáns jeggyűrű.

„A SORS MOST ÚJ HAZÁT ADOTT NEKEM...”

Az albán parlament egyhangú lelkesedéssel jóváhagyta, illetve beleegyezését szavazta meg a házassághoz. Albánia lakossága örömmámorban úszott. A parlament tagjai zeneszó mellett vonultak Geraldine grófnő lakásához, amelynek balkónján megjelent a szép grófkisasszony, hogy fogadja az albán nép hódolatát. A világ összes lapjai heteken át oldalakat írtak a magyar grófkisasszony és az albán király házasságáról. Április 27-ikére tüzték ki

az esküvőt és már hetekkel előbb megkezdődtek a nagyarányú előkészületek. Hunyor Imre dr. budapesti ügyvéd Tiranába utazott és magával vitte a budapesti árvaszék nagykorúsítási határozatát. Budapesti és párisi ruha- és kalapszalonok főnökei ládászámra szállították a ruhakölteményeket, festők, építésszek, iparművészek, iparosok dolgoztak a palotában, mert a kitűzött napra mindenképpen kellett készülnie. Geraldine fel tudott emelkedni a helyzet magaslatára, nagyszerűen intézkedett, kitűnően feltalálta magát.

Geraldine rengeteg szeretet vette körül és már az esküvő előtt fellendült a társadalmi élet Tiranában, ahol az akreditált követek, az albán előkelőségek, az Apponyi-család úgyszólván naponta dínt rendeztek.

Geraldine nyilatkozott:

„A sors most új hazát adott nekem, új hivatással, sok kötelességgel. Nagyon boldog vagyok. Boldogá tesz az a tudat, hogy ezentúl sok jót fogok tudni tenni és örömet szerezhetek másoknak...”

Egyre közeledtek a napok az esküvő felé. Már a menyasszonyi ruha is elkészült, az Apponyi-család régi valódi brüsszeli csipkéiből.

Ciano gróf volt a tanu Zog és Geraldine esküvőjén

Április 27-én Skander Bey egykori albán nemzeti hős házassági évfordulóján folyt le a fejedelmi esküvő. Dél előtt 11 órakor az összes albániai templomokban és mecsetekben istentiszteletet tartottak a királyi pár boldogságáért. A menyasszony fehér szaténruhában, himzett kézfelével, gyöngylánc díszítéses ruhában, Zog király az albán hadsereg díszegyenruhájában jelent meg az esküvőn, amit az albán törvények formái között a parlament elnöke és a legfelsőbb bíróság elnöke celebrált. Zog tanuja Ciano gróf, olasz külügyminiszter és a király sógora, Geraldine grófnő tanuja pedig Apponyi Antal gróf és Villányi báró, római magyar követ voltak. Az egyszerű szertartás után százegegyűlővés jelenté a házasság megkötését.

Tirana örömmámorban úszott. Még aznap tizennégy esketés folyt le a Wincupala téren, kettőnek maga Zog király, más kettőnek pedig az eljövendő albán trónörökös voltak a nasznagyjai. Az ország más részében 138 párt eskettek össze a király kiküldötteinek jelenlétében.

A nagyszabású katonai parádén a király összes vendégei résztvettek. Az anyakirálynőről elnevezett női zászlóalj felvonulásánál Macks, Hilde és Ruhie hercegnők, a király nővérei lovagoltak elől. Az esküvői szertartást követő lakomán az albán királyi család tagjain kívül résztvettek a savoyai és bergamoni herceg, Ciano

GÜL BABA FÖLDJE BOLDOGSÁGOT HOZ

Egy angol újságíró meginterjúvolta a nagy asszony Nizzában élő édesanyját, Conraud Girault francia örmagy feleségét és megkérdezte, hogy örül-e lánya házasságának?

Madame Girault így válaszolt:

„— erre a kérdésre nehéz felelni. A házasság és a boldogság olyan dolog, amelyekről csak az idő mutatja meg, hogy mennyire sikerültek...”

Akkoriban Tiranába utazott Durics Haszszun Hilmi, a budai mohamedán főmufti, akit Zog saját udvari papjává nevezett ki. A főmufti egy ezüstdből készült Gül Baba-emléket nyújtott át a királynak, akivel közölte, hogy a kis szobor márványtalpatzában egy maréknyi föld van Gül Baba sírjáról.

„Felséges uram — mondotta a budai főmufti — a föld, amit Gül Baba sírjáról hoztam, szerencsét és boldogságot fog hozni Felségedre és az albán népre. Gül Baba eddig is mindenkinék szerencsét hozott és Felségednek is meg fogja hozni az óhajtott boldogságot.”

Zog király nagyon boldog volt. Amerikai tempóban palotát építtetett Geraldine-nak Tirana villanegyedében, meseautókat hozatott Amerikából és három nappal az esküvő előtt a miraffiori légi kikötőjébe repülőgép érkezett, amely Párisból jött és 20 millió líra értékű ékszerrel hozott magával. Az ékszereket, amelyeket természetesen Zog király rendelt menyasszonya részére, külön repülőgép vitte Miraffiorából Tiranába. Egymásután érkeztek a nászajándékok: Viktor Emanuel olasz király és császár egy művésziszobrot, Mussolini négy aranyozott bronzszobrot, amelyet Napoleon ajándékozott annak idején nővéreinek, Horthy Miklós, Magyarország kormányzója egy fehér paripát küldött az ifjú párnak.

Albániában új 100 lírás albán pénzt hoztak forgalomba „Zog király esküvője az ország nemzeti eseménye” — felirással.

olasz külügyminiszter, báró Villányi római magyar követ is.

A tömeg, hogy az elutazás szemtanui lehessen, a királyi palota elé tódult. A fiatal pár délután öt órakor gépkocsiba szállt és a nép lelkes óvációja közepette elhagyta Tiranát. Durazzóiig végig az egész útvonalon ünnepelte a nép a fejedelmi párt.

A királyi pár a durazzói palotába vonult vissza. Másnap lecsendesedett a napokig hangos sürgés-forgással telített tiranai királyi palota, ahonnan egymásután utaztak el az előkelő vendégek. Az esküvőt követő második napon szállt fel az Ala Littoria hárommotoros nagy utasszállító repülőgép és brindisi olasz kikötő felé vette útját. A hatalmas gép azonban Formiz mellett sziklafalba ütközött és lezuhant. Valamennyi utasa meghalt, közöttük egy bécsi és egy párisi ékszerész, húsz millió lej értékű ékszerrel.

Még egy éve sincsen, hogy ezek történtek. Azóta csak annyit tudunk, hogy egy boldog királyi pár élt Tiranában, akinek néhány nappal ezelőtt gyermekük született. A kis Skander trónörökös. Es csak azt tudjuk, hogy jelenleg a görögországi Florinában vannak, s mint a külföldi tudósítói irodák jelentik, mindhárman teljes egészségre érve.

Zog exkirály, Geraldine exkirályné és Skander extrónörökös.

Csak pünkösdi királyság lett volna? ...
Pintér Lajos.

Fantasztikus meglepetések várják az idei Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóit

Budapestről jelentik: Ha eddig vásárvárost építettek évenként a Városligetben a Nemzetközi Vásár céljaira, ezidén már valóságos metropolist, tökéletesen felszerelt világvárost kellett a nemzetközi kiállítószereg és a milliós látogatóközönség érdekében elővárazsolni. Közel 1500 versenyképes ipari cég vonul fel a vásáron, a melynek immár nemcsak uccái, utai, terei, parkjai, vendéglői, kávéházai és telefonközpontja van, hanem már — 36 méter magas karcsu antenna hirdeti — saját külön rádióleadóállomása is. Van persze külön rendőrsége, külön tűzoltósága, külön mentőszolgálat, óriási divatrevüszínház és több filmszínház is, nem is szólva a sok irodai és hivatali helyiségekről, amelyben az adminisztrációt bonyolítják le és a közönséget szolgálják ki.

Persze se szeri, se száma a meglepetéseknek, az ujdonságoknak, az újításoknak. Ezek között

— hogy csak néhányat említsünk — nagy érdeklődésre tarthat számot az első kerékpárkiállítás, a légtalpon tökéletesített propagandája, a munkásság egészség-szolgálatának és a gyári higiénijának eszközei, az irodai munkát megkönnyítő legmodernebb gépek sorozata, a meglepően szép „borkapuk” és nem utolsósorban a most népszerűsítésre váró új és olcsó „virsi típus”.

Már felépült a hatalmas vásárváros, már zúfolva érkeznek a vonatok Budapestre, hiszen a vásár utazási- és vízumkedvezményei az elmúlt kedd óta már érvényben vannak. Az utazási- és vízumkedvezményeket biztosító vásárigazolványokat az ország minden utazási- és menetiigirodája árusítja és ilyet bárki szerezhet magának. Ára 120 lei. A vásárt április 28-án nyitják meg ünnepélyes keretek között.

A jövőben a világháboru gazdasági tapasztalatait értékesítik

A hatalmak ma katonai és gazdasági tekintetben jobban felkészültek, mint 1914-ben

Németországban minden békeüzemet hadiüzemmé lehet átalakítani

A külpolitikai fordulatok izgalma mögött áll a kérdés: milyen lehet egy új háború? Milyen a nagy ismeretlen erő, amelyet a hatalmak katonai felkészültsége jelent és ez az erő milyen időtartamu háborút enged meg? Rengeteg kombináció, magánvélemény, „kontárkodás” nyilvánul meg ezen a téren, de ezen felül áll a háborus potenciák tudományos analízise, amely nem az ismeretlenekből, hanem a földrajzi és gazdasági ismert jegyekből teszi meg a logikai következtetést. Igaz, hogy ez a komolyabb elmélyülés is a jóslatokba kulminál, de alapjait igyekszik tudományosan elismert helyzetekkel alátámasztani. Fritz Sternbergnek Die deutsche Kriegstärke c. műve terjedelmes és viszonylag tárgyilagos mű, amely egyik katonai hatalom javára sem elfogult adatokat érdekes megvilágításban tartalmaz. Következtetései egyrésze már bekövetkezett azzal, hogy a német hadikészülődés fontos etappejainak a délkeleti államokkal való gazdasági szövetség kiépítését tartja, ami a német háborus mozdulat elengedhetetlen feltétele. A szerző felveti a kérdést, hogy

vajjon ez akadálytalanul fog-e menni? Nem akad-e fel a terv egy konfliktuson? Az „új háború” előbb gazdasági téren kezdődik és egy gazdasági vezérkar jóval előbb megkezdí működését, mint egy katonai. A szerző kijelenti azt is, hogy a gépesített háboruban sokkal nagyobb szerep vár az egyéne a műhelyben, mint a fronton és aránylag

kevesebben harcolniuk majd a tüzvonalban, mint a belső gazdasági fronton. Kivonatossan végignézzük a szerző művét, amelyben az egyes hatalmak erőviszonyát elemzi.

A HÁBORÚT AMERIKA TUDJA ELDÖNTENI

Hogy képet alkothassunk magunknak, mit jelent az Egyesült Államok segélynyújtása a

Angliát is el lehet szigetelni

Az 1914. évi világháboruban Franciaország és Németország katonailag felkészülve, gazdaságilag pedig készületlenül léptek be. Anglia ellenben úgy katonailag, mint gazdaságilag felkészülten jelentkezett. Anglia csak a világháború folyamán szerezte meg lassanként a maga katonai lehetőségeit. Anglia élelmiszer tekintetében hetven százalék erejéig külföldi behozatalra van utalva.

Míg egy elszigetelt Németország esetleg évekig viselhet háborút, addig egy elszigetelt Anglia számára ez lehetetlen lett volna.

Az angol hadiflotta az elmúlt háboruban nemcsak blokádot vitt keresztül Németország ellen, de biztosította az angol élelmiszer behozatalt, tehát magának az angol hadifelkészültségnek. Figyelembe kellett venni, hogy Anglia a világ legnagyobb hitelező állama volt és akármilyen árubehozatalt bőségesen tudott finanszírozni.

Ami a mostani helyzetet illeti, az angol társadalmi test még mindig a legszilárdabb az európai nagyállamok között. Az angol termelőképesség 1913-hoz viszonyítva nagyot haladt, mert „fiatal” iparágak, amelyek a háború előtt nagyon gyengén voltak képviselve, fellendültek. Árubehozatala tekintetében Anglia éppen olyan korlátlan hitelekkel rendelkezik most is, mint régen. Anglia pénzügyi helyzete ma kedvezőbb, mint az előbbi háboruban, mert a háboruban a tőketartalékok ügye viszonylagos ügy s kapcsolatba kell hozni az ellenfél tőketartalékaival. Ami az elkövetkezendő háborúban döntő fontosságú élelmiszerbehozatalt illeti, ennek biztosítása változatlanul az angol flotta. Vajjon ma is fennáll még az angol tengerészetnek világaluralma? Ma már

németellenes hatalmak oldalán, elég ha néhány termelési számadatra utalunk. Az Egyesült Államok az egyetlen nagyhatalom, amely a nehézipar minden nyersanyaga fölött rendelkezik, de azonfelül úgy gabonaellátásban, mint a textilipar döntő nyersanyaga tekintetében független a külföldtől. Az Uniónak elég szene, vasérc, olajja van,

úgy, hogy nehézipari termelése csaknem háromszor olyan nagy, mint Franciaországnak, Angliának és Németországnak együtt.

Igy például a széntermelésben az Egyesült Államok 1937-ben 444.25 millió tonnát produkált, míg Franciaország, Németország és Anglia együtt csak 47.381 millió tonnát. Vastermelése 73.32 millió tonna, a többi országoké együtt 61.16 millió tonna. Nyersacél termelése 49.508 tonna, a többi három országé 40.715 millió tonna.

A világ nyersolajtermelésének kétharmadát az Unio szolgáltatja.

Gazdasági-technikai szempontból nézve az amerikai hadigazdasági felkészültség az új világháború előtt is ugyanaz, ami volt a megelőző háboruban. A különbség az, hogy Amerika csak három évvel a világháború kitörése után lépett a háborúba, katonai aportja távrolról sem felel meg annak a gazdasági értartalomnak, amit nyújtott, ezáltal azonban másként lesz, mert Amerika vesélyeztetett óceáni érdekeivel fogva már most kénytelen számításba venni megfelelő nagy hadsereg létesítését. Bizonyosága, hogy az amerikai hadügyi költségvetést már ebben az évben egy milliárd dollárra emelték. És minél tovább tart a háború, annál inkább döntő befolyású lesz a háború kimenetelére az amerikai segélynyújtás.

késéges, hogy az angol flotta három helyen, így egyszerre az Atlanti óceánon, Földközi tengeren és Kelet-ázsiaiában meg tudja felelni feladatának.

Attól függ, hogy az új világháború az angol flottaépítési program befejezte után, vagy hamarabb következik be. Függt attól is, hogy Anglia számíthat-e Kelet-ázsiaiában jelentékeny segítségre. A főfeladat azonban: Anglia és Franciaország élelmiszer és hadianyag szükségletét biztosítani és ez az angol-francia flottának az Unió jóindulatú semleges magatartása mellett nyilvánvalóan biztosítottnak látszik. Még ha számba vesszük azt is, hogy Németország, Japán és Olaszország egyszerre fogják támadni Angliát, ez esetben is a hosszú lejáratú háború esetén Anglia ellátása nem lesz rosszabb, mint 1914-ben.

FRANCIAORSZÁGOT MA KÖNNYEBB ELZÁRNI A GYARMATOKTÓL

Franciaország felkészülve lépett a múlt háborúba, viszont nagy nehézség volt számára az a körülmény, hogy a nehézipar szempontjából fontos területek az ország határain fekvettek és nagyrészüket a német csapatok megszállták. Franciaország ma birtokában van Elzász-Lotharingiának és így ipari termelését jelentékeny százalékkal növelhette.

Értetelmék tekintetében most már Franciaország lett az exportőr és Németország az importőr.

A francia motorizálás már jóval a németek előtt megkezdődött. A francia autóállomány, dacára, hogy a német autóipar miáisi léptekkel halad előre, végelemzésben még mindig vezet, amennyiben az 1937. évi statisztika szerint Franciaor-

szágban 19. Németországban pedig 47 fejre esett egy autó. A francia hadi-potenciális döntő módon a szén és az olajbehozatalon nyugszik. Háború esetén Franciaország feltétlenül Angliára van utalva és ez a főoka, hogy Franciaország külpolitikájában a lehetőségek végső határáig az angol külpolitikához igazodik. Franciaország hadifelkészültsége szempontjából nagyjelentőségű, hogy vajon ismét arra kényszerül-e, hogy belső harctér legyen és így elveszteni kénytelen ipari termelési területének jelentékeny részeit, vagy nem. Viszont éppen ennek megakadályozása végett építette ki a híres Maginot-vonalat.

Jelentős előny Franciaország részére, hogy az egyetlen ipari állam, amely sohasem szüntette meg az általános védkötelezettséget

Franciaország rendelkezik a legtöbb katonailag kiképzett tartalékkal.

Ilyen körülmények között Németország részéről „villám-támadás” aligha járhat sikerrel.

Pénzügyileg azonban Franciaország gyengébb, mint volt 1914-ben.

Ma csak harmadával rendelkezik annak a tőkefelkészültségnek, amellyel a nagyháborúban, Németországgal szemben. Természetesen Franciaország pénzügyi felkészültsége javult, végül figyelembe kell venni, hogy a világháború óta a francia gyarmatbirodalom erősen fejlődött, a gazdasági összeköttetés az anyaországgal erősebb és módszeresebb. A gyarmatok a világháborúban a francia külkereskedelemnek csak egy tizedét tették ki, most ellenben egy harmadát. Feltéve, ha a tengely államok nem akadályozzák meg az anyaországhoz vezető utat, ami már könnyebben lehetséges, mint a múltban. Összefoglalva azonban a francia hadvezetés előnyeit és hátrányait, megállapítható, hogy

a francia hadipotenciális ma éppen olyan erős, mint 1914-ben

és ezt tudják és hangoztatják a német szakértők is állandóan.

SCALA MOZIBAN
a legnagyobb orosz-tárgyu film:

Tarakanova

hercegnő

Egy izgalmas szerelmi történet a cárizmus idejéből

A páratlan szépségű hercegisasszony szerelme Orlov herceggel

Főszerepben:

Annie Vernay, Suzy Prim, Pierre Richard Wilm

Vasárnap d. e. matiné, 11 órakor:

AZ IGAZI FÉRFI
ERROL FLINN-el. — Olesó helyárak!

Oroszország határától 500 km.-re vannak a hadiüzemek

Oroszország hadifelhőkészültségének elemzésénél figyelembe kell venni, hogy szemben a múlttal, Oroszország iparosodott és éppen a hadviseléshez szükséges nehéz ipara fejlődött ki. Oroszország az Uniótól eltekintve az egyetlen állam, amely a fontos hadianyag tekintetében nincs külföldre utalva. Az a bizonyos Schlieffen-terv, hogy

Németországnak hadiereje négy ötödével kell támadni nyugaton, keleten azonban elég, ha egy ötödével támad,

a mai orosz hadierővel szemben illuzórius stratégiai tervnek bizonyulna. Splacke német őrnagy, katonai szakértő már 1936-ban azt írja, hogy a szovjet ötesztendős tervezőmunkája olyan nehézipari alapot teremtett, amely a legnagyobb és legmodernebb katonai államoknak is megfelel.

Dr. Ervin Haudan egyik könyvében tanulmányozza a szovjet-unió motorizáló felkészültségét és megállapítja, hogy az orosz mezőgazdasági termelés emelkedése a nagy traktor kultúrával magyarázható meg. A szovjetnek 300 ezer traktora van, a világnak legnagyobb traktortparkja. Háború esetén a traktorok minden nagyobb nehézség nélkül tankokká alakíthatók át. A szovjet-unió hadserege éppen úgy motorizálva van, mint a német hadsereg.

A hetvennégy repülőgépgyár évi termelése jelenleg 8000 repülőgépet.

A legfontosabb repülőipari telepek mélyen benn vannak az országban, védve minden támadási lehetőségtől. Ötszáz kilométernyire kell legalább behatolnia a határtól az ellenségnek, hogy a szovjet gépgyártó üzemelt fenvegesse.

Viszont a szovjet hadifelhőkészültségének nagy gyengéje a vasúti vonalak hiánya.

Háború esetén a szállítmányozás igen nehéz probléma lesz a hadsereg számára.

A másik nehézség, hogy a szovjet petroleumbiztosítást igen nagy távolságba kerülhet a mindenkori operációs hadseregtől és ha nincs olaj, akkor megállnak a tankokká formált traktorok. Összefoglalva: a mai Oroszország hadierősége kétszer, sőt háromszor akkora, mint a cári Oroszországé. Oroszország földrajzi helyzete olyan, hogy Blitangriff-nek lehetősége aligha állhat fenn sikeresen. Viszont

a szovjet ipari és katonai fejlődése rendkívül nehéz feladat elé állítja a német vezérkardot,

ha most is megkísérelné, mint a világháborúban, az egész Maginot-vonallal védett orosz arcvonalat felgöngyölíteni. A szovjet ipari fejlődése döntő tényező abban az erőparallelogrammban, amely az elkövetkezendő világháborút, ha a katonai technikai tényezőket nézzük, nem pedig a szociológiai, vagy lélektanit, hosszú lejárattá teszi.

A BÉKEMOZGOSÍTÁS MŰVE NÉMETORSZÁGBAN

Ami most már a német hadsereg potenciálját illeti, Fritz Sternberg igen bő dokumentálással mutat rá az 1914. évi német felkészültség jelenségeire és összehasonlítva a mai helyzetet, a következőket állapítja meg: a racionalizálási folyamat az iparban sokkal nagyobb lépéseket tett, mint más országokban. A német gépipar Európa élén menetel. Motorikus felkészültségében a harmadik birodalom behozta elmaradottságát. A kémiailag ipar megtartja elsőhelyzetét.

A német vas- és acélpár túlhaladja az előbbi háború számadatait. A széntermelés zavartalan.

Viszont Németország behozatali függősége nőtt vasérc tekintetében, új függősége van petróleumban is, amelynek jelentősége ma össze nem hasonlíthatóan nagyobb, mint volt a világháborúban. Figyelembe veendő, hogy az általános védkötelezettség Németországban 14 évig szünetelt. Franciaországnak katonai felkészültsége nem kisebb, mint volt a világháborúban.

A mai Németországnak számolnia kell, hogy vannak területek, amelyeken csak igen keveset javíthat. Ezek a következők: a harmadik birodalom helyzete a nemzetközi tőkepiacra; a belső mezőgazdasági termelés tovább nem fokozható határai; az a nyilvánvaló tény, hogy a behozatal sohasem léphet túl egy bizonyos maximumot. Ellenben vannak más területek, amelyeken Németország, levonva a világháború tanulságait, sikeresen feljavíthatja hadikültségeit. Az ide irányuló törekvések kettős természetűek. Az egyik a belső gazdasági átalakítás, már a békében áttérés az előrelátható hadigazdálkodásra,

a másik pedig a külpolitikai, a katonai-hadászati felelet a harmadik birodalom hiányzó tartalékaira.

Az elsőnek megnyilatkozásai a módszeres fegyverkezés, különösen a hadiipar kifejlesztése terén. Németország, ellentétben a világháborúval, ezuttal totálisan fegyverkeznek. Az állami szektor legszélesebb kitágításával, a külkereskedelmi monopollal és kényszerdeviza gazdálkodással, a beruházások irányításával, a bérek redukciójával

sikerült a harmadik birodalomnak akkora hadikészletet felhalmozni, amely terjedelmében jelentősen nagyobb, mint a liberális kapitalista államoknál,

ahol az állami szektor befolyása csekélyebb. Ami az ipari mozgósítást más vonatkozásokban illeti, Németország gondoskodott arról, hogy szükség esetén egész béketermelését haditermelésre alakítsa át,

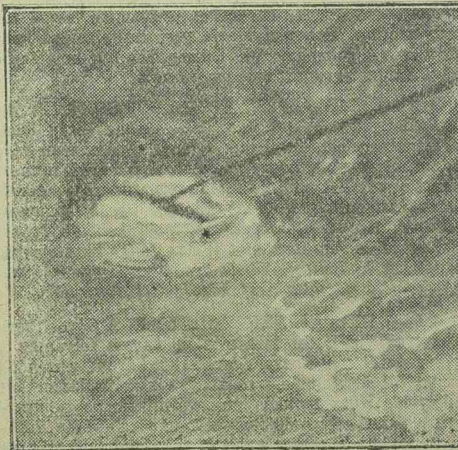
hadianyagot halmozzon fel, magát a polgári termelést is úgy irányítsa, hogy már most készített gyári termékek egyrésze hadiszükségletnek is megfeleljen. Németország külföldi államoknak is szállít hadianyagot, amely mögött az az elgondolás áll, hogy emeli saját iparának termelési kapacitását és ugyanakkor csökkenti saját termelvényeinek előállítását. Ugynevezett „Schattenfabriken“-eket létesít, amelyeknek rendeltetése szintén a gyors haditermelésre való áttérés. Ezek a gyárak csak azt a célt szolgálják, hogy kipróbálhatók legyenek bennük a gyors katonai megbízások végrehajtásai, amely gyá-

Olajban és vasércben szegények németország szövetségesei

A német hadikészültség hézagainak kiküszöbölésére szolgál Németországnak külpolitikai elgondolása és vonalvezetése. Németországnak, hogy megvívassa nagy csatáját, szövetségeseire van szüksége. A szerző elemezve az olasz hadikészültséget, a következőket állapítja meg:

— Kétségtelenül emelkedtek a hadifelhőkészültségek szociális előfeltételei, fokozottabb mértékben iparosodott minden ország, de nincs állam, amely nyersanyag ellátás dolgában oly rosszul volna ellátva, mint Olaszország. Olaszország 1937-ben egész évben csak annyi szenet termelt ki, amennyit például Amerika két nap alatt. Olaszországnak évi vasérctermelése a maximális egymillió tonnát érte el, ezzel szemben Franciaország 1937-ben harmincnyolc millió tonnát termelt. Az olasz nyersvas termelése mintegy 5 százaléka a német nyersvastermelésnek. Ami pedig Japánt illeti, Németország sohasem nézte szívesen, hogy Japán háborúba bocsátkozott Kínával. Berlinben tudják, hogy a japán-kínai háborúnak a harmadik nevető partnere a szovjet. Japán felőrölte Kínában gazdasági és katonai tartalékait úgy, hogy új világháború esetén Japánra Oroszország ellen mint teljes sullyal fölvonuló partnerre nehéz számítani.

Japán vasérc ellátása gyöngébben áll, mint bármelyik nagyhatalom. Japánnak 15 millió tonna olajra van szüksége világháború esetén, saját olajtermelése pedig néhány százezer tonna csupán. Japán erőssége a viszonylagos gyors ipari mozgósítás, katonailag kiképzett embermilliókkal.

Rablóhál a horgon Kép a Vadászat a rablólábon című felkészítő UFA filmről

AZ ORVOS TANÁCSA

„Ne keseredjen el — mondta az orvos pacienseinek — összes hughyszervi panaszai gyorsan enyhülni fognak: fájdalmi, égései megszűnnek, a vizelet ismét tiszta és normális lesz, el fogja felejtetni a nyakas és allatomos gonococcusokat, ha a

PAGEOL-T

ezt a kitűnő gyógyszerrel fogja használni. A Pageol meggyógyítja a gonorrhéát, cystitist, megszünteti a folyást, tehermentesíti a prostatát és megelőz mindennemű komplikációt.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban

rakat azonban szüneteltetnek és időről időre újra felülvizsgálják. Ezek a gyárak tartalék gyárak, szükség esetére. Ami pedig a béketermelésre irányuló gyárak hadiüzemekké való átszervezését illeti, úgy álljon itt néhány példa: békében szőnyeg, háborúban takaró, békében jégsekéreny, háborúban műtőasztal, békében játékaru, háborúban papirdoboz, békében zongora, háborúban repülőgéppalkatrész, stb. Ilyen előrelátóan nem dolgoznak a többi európai államok ipari üzemei, viszont kétségtelen, hogy a háborús fölkészülésnek ezt a formáját ezek is követni kénytelenek.

a kínai háború folyamán kimerül és így gyengesége a viszonylagosan csekély nehézipar, a rossz pénzügyek, az erős behozatali szükség mellett méginkább kidomborodik. Ha Németországnak két arcvonalon kell küzdenie, úgy szövetségesei csak akkor bírnának jelentőséggel, ha igen rövid idő alatt győzelemre juttatnák a tengelyt.

Figyelembe kell azonban venni az új hódításokat is és azokat a kereskedelmi szerződéseket, amelyek Délkelet-Európának, mint proviant-területnek a megszerzésével járnak. Fritz Sternberg is elismeri, hogy nagy valószínűség van a német vezérkarnak abban az állításában, hogy „nagyvonalú“

háborút csak akkor lehet majd elkezdni, ha Németország rendelkezik Délkelet-Európa gazdasági tartalékai fölött.

Ebben az esetben Németország kap ugyan több élelmiszert, valamint több olajat, de az ércanyag szükségletének fedezése csak aránylag hosszú idő múlva érhető el. De ha ez az eset is bekövetkezik, figyelmen kívül marad, hogy egy olyan angol felkészültség, amely Anglia valóságos gazdasági tartalékainak felel meg, és amilyen most kezdődik el, az egész politikai egyensúlyt megváltoztatja.

VALAMENNYIT AZ EMBER IS SZÁMIT.

Végül hogyan növelheti még egy hadban álló állam a maga háborús potenciálját? Nyilvánvalóan úgy, hogy az ellenségét lerontja és idevonatkozólag Thomas ezredes művét idézzük:

A totális háborúban az összecsúszó leszerelés, hogy vagy az ellenséges katonai hatalmat verik meg, vagy az ellenséges gazdaságot semmisítik meg, vagy mind a kettőt úgy legyengítik, hogy megszűnik az ellenállása.

Kiindulva ebből az alaptételből, a következő követelmények állanak elő:

1. A katonai hadműveleteknek és gazdasági háborúnak ki kell egészíteniük egymást.
 2. A hadi gazdaságnak a katonai műveleteket kell szolgálnia.
 3. A katonai műveleteknek az ország gazdasági helyzetéhez kell alkalmazkodniuk.
- Ha ezeket az alapelveket közelebbről vizsgáljuk, úgy egyre nyilvánvalóbb az operatív gazdasági gondolkodásnak egységessége és világos, hogy az ellenség fontosabb ipari vagy felszerelési központjainak megsemmisítése éppen olyan háborút eldöntő tényező lehet, mint egy ellenséges hadsereg megsemmisítése.

A német hadseregnek tehát törekednie kell arra, hogy a nála jobb gazdasági helyzetben lévő ellenségnek gazdasági életét összezuhan. Ilyen auspiciumok mellett indul majd el a népek totális háborúja. A könyv szerzője zárófejezetében mégis utal arra, hogy a döntő tényező in ultima analizi az ember, akinek lelkiállapotától nagyon is sok függ.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Andre dr.

A francia mumus

Irta: EGYED ZOLTAN

A francia film tért hódít az egész világra. Ehhez az értesüléshöz hadd tegyük hozzá kiegészítésként, hogy Franciaországba filmekért két és félmilliárd értékű valuta folyt be az elmúlt esztendőben. E sorok írójának hiteles értesülése van róla, hogy Hollywood, a film egyeduralkodó fővárosa, hogyan fogadja az európai konkurens előretörését. Los Angeles studiójának moguljai és mandarinjai páni félelemmel veszik kezükbe Európába kiküldött őrszemek titkos jelentéseit a francia film vonzerejéről. És aki Hollywoodban szabórtól, az egyébként is szakközvetítőkből tömörülve, bizárrlag azon furdalodik, hogy a nagy és veszélyes titkot megfejtse: mi hát ez a végzetes valami, az az átkozott „je ne sais quoi”, amit Hollywood nem tud és Páris tud? S ami azt eredményezte, — most már megállapították — hogy az amerikai gyártás harmadik százalékkal, az egész produkcióknak majdnem harmaddal esett az utolsó esztendőben.

Mikor ez a katasztrófális számadat nyilvánosságra jutott, sorok írója éppen Hollywood Film-landban tartózkodott. Mintha benzinkeut lobbant volna lángra: pánik tört ki a Csendes óceán partján felépült hangárbirodalomban, minden stúdió kegyetlen leépítésbe kezdett, kergette szét az embereit a szelvény minden irányába, sztráok lettek máról holnapra kenyérelenékkel (erre az időre esik Marlene Dietrich elbocsátása) és Beverly Hills bungaló-sorain olyan ciklon száguldott végig, amint még nem élt meg ez a földrajzilag és lelkileg egyaránt vulkanikus talajú világ a Földnek.

Most itt a baj, a pestis: deficit! A newyorki bankok bezárták trezorjaikat: ha nincs profit, akkor ők sem adnak többé pénzt a filmeszároknak.

Európa folyton irta, konstátálta, hogy a hollywoodi cukros limonádé jó és édes — de van annál nemesebb, emberibb lelki étel is. Amerika csak legyintett és gungyosan mosolygott. Amíg az Oklahoma-City-i eldrusítóhíasszony megváltja maga 25 centes jegyét a szívszerelmével együtt, addig őt Európa ne tanítsa. Addig miért csinálnak mást egyebet, miért kísérleteznek?

Erre jött a francia film. Az emberi és művészi felsőbbrendűségével. És Hollywood egy esztendő alatt milliárd dollárral lett szegényebb. Nagyon kellene csalódnom, ha jövőre nem indulna meg európai és különösen francia irókért és rendezőkért versenyfutás.

— Meghalt Ferenc Szalvator osztrák főherceg. Londonból jelentik: A Daily Telegraph Bécsből jelenti, hogy Ferenc Szalvator főherceg tegnap 78 éves korában meghalt. Ugyancsak ez a lap jelenti, hogy Starhemberg herceg felesége, Nora Gregor levelet intézett Hitler kancellárhoz és engedélyt kért tőle, hogy újból fellépessen a bécsi Burgtheaterben.

— Kokain helyett szublimát. Helsinkiből jelentik: A viborgi kórházban egy apólonóvér kokain helyett szublimátot fecskendezett be 19 betegnek. A betegek közül 6 meghalt és 13 életveszélyben van.

— Válni akar Coroiu rablóvezér. Ploestiből jelentik: Coroiu, a hírhedt bandita, aki esztendő-kön keresztül foglalkoztatta a közvéleményt, beadvánnyal fordult a prahovai törvényszékhez, amelytől kérte, hogy bontsák fel házasságát. A bandita azzal indokolja meg kérését, hogy felesége sohasem látogatja meg. A házasságot Coroiu már a fogházban kötötte jelenlegi feleségével.

Április 23
Vasárnap
Béla, Albert,
Georga

Krisztus előtt 234. április 23-án született Cato Marcus Portius római hadvezér, államférfi, bölcselő és író. Számos győzelmet aratott mint hadvezér. Űdözte a korrupciót és hirdette a puritánságot. Kíméletlenül kiirtotta a szenátusból a nem odaváló elemeket. Nagy ellen-sége volt a punoknak és minden beszédét, amelyet a szenátusban bármilyen ügyben is mondott, így fejezte be: végül javasolom Carthagonak lerombolását. Megírta Róma eredetét és számos bölcs mon-dás maradt utána.

1564. április 23-án született Shakespeare Vilmos, aki nemcsak Anglia, hanem a világ legnagyobb drámaírója. Erdeke, hogy halála is április 23-ra esett és pedig 1616-ban. Fiatal korában színésznek ment és ekkor kezdet darabokat írni. Később maga is színgazgató lett és darabjaival sokat keresett. Stratfordban házat és földbirtokot vásárolt. Írt vigjátékokat, történelmi drámákat és tragédiákat. Legnevezetesebb darabjai: A makrancos hölgy, A velencei kalmár, Szent Iván-éji álom, A windsori víg nők, VI. Henrik király, III. Richárd király, Rómeó és Julia, Hamlet, Othello, Lear király. Szín-darabjai örökéletűek és azokat a világ minden nyelv-en játszzák. Shakespeare ezenkívül szép költeménye-ket is írt.

Április 24
Hétfő
György

Április 24-ét szenteli az egész kereszténység egyik leg-nemeserűbb alakjának, Szent György lovagnak. Mint római tiszt a kereszténységért vér-tanuságot szenvedett. Mint a ábrázolják, amint lovon ülve legyőzi a sárkányt, amivel a gonoszsgot jelképezik. Angliának már a kereszténység elején védszentje lett és Orosz-országban a cárij uralom alatt még az állami címerben is látható volt a képe. Neve Görögül Georgiosz és földmívelőt jelent. Latinul: Georgius, németül Georg-francián Georges, angolul George, románul Ghe-orghie. Szent György több lovagrendnek is védszentje.

1485. április 24-én halt meg Szilágyi Erzsébet, Hunyadi János felesége, Mátyás király édes anyja. Férje halála után sokat tett családja védel-mére és nem sajnálta sem a pénzt, sem a fáradsá-got. Nagy részét abban, hogy fiát, Mátyást, ki-rálynak választották.

1875. április 24-én született Resicán Freniú Valeriu Trzian dr. nagyváradi görög katolikus püspök. A teológiát Temesvárott, Budapesten és Bécsben végezte. A papi pályán gyors előmenetel-ben volt része és 1912-ben már lugosi püspök lett. Ezt a tisztséget tíz éven át viselte és 1922-ben Nagyváradra került püspöknek. Mindkét helyen igen sokat cselekedett az iskolák érdekében. 1927-ben a pápa az érseki nalliummal tüntette ki.

Tisztelettel értesítjük a **IV. ker. Dragalina-tér 7. a.** (a Józsefvá-rosi piacon)

uj fiókot nyitottunk

és háztalalkítás miatt belvárosi fiókjunkat május hó 1-én I., Merczy-u. 9. szám alá helyezük át. Kérjük, hogy ruhatisztítás és festés ren-deléseket ezen fiókokban átadni sziveskedjenek.

MÜLLER PÉTER festőde

(—) **AZ ERZSÉBETVÁROSI RÓMAI KATO-LIKUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖZGYŰLÉSE** ma, va-sárnap délelőtt fél 12 órakor a nagymise után meg végbe a Kiefer-féle teremben.

(—) **KEGYELETES GYÁSZMISE.** Az erzsé-betvárosi görög keleti román templomban ma, va-sárnap, délelőtt fél 12 órakor gyászmise lesz a ta-valy elhunyt Popovici Maria postatisztviselő női lelki üdvéért. A megboldogult Demencesu Ion helytar-tó-sági kabinetgazgató sógoróje volt.

(—) **EGYHÁZZENEI HANGVERSENY.** Az erzsébetvárosi római katolikus egyházközség ének és zenekora ma, vasárnap, este fél 7 órakor a plé-bániutemplomban nagyszabású egyházzenei hangver-senyt rendez. A műsoron több magánénekes részvételével ismert zeneszerzők kórusai kerülnek bemu-tatásra. Kormer József dr. püspöki helynök beszé-dét mond. A hangversenyt Weisz János karmagy ve-zényli. A hallgatóságtól az orgonával gyanyitására szolgáló adományokat köszönettel fogadják.

(—) **FIATAL FÁK VÉDELME.** A városi ker-tészet az elmúlt ősz és a mostani tavasz folyamán a város területén tízezer darab két-három esztendő fiatal fát ültetett és erre a célra közel százezer leit adott ki. Húsz munkás gondoskodik naponta ezek-nek a fáknak az öntözéséről. A város felhívja a kö-zönséget, hogy ezeket a fiatal fákat gondozza és ne rongálja. A háztulajdonosokat a polgármesteri hiva-tal felhívja, hogy a házuk előtt ültetett fák öntözé-séről az első egy-két évben gondoskodjanak. A fák ültetésére úgy szépsézet, mint pedig közegészségi szempontból volt szükség.

SZEMÜVEGEK
solingeni acélárúk, bevet-vák, ollók, kések a leg-jobb minőségben
„Optica“ CAROL PRICKELMAYER
Timisoara II. Piata Traian 8

— **KILENCEVEN EVE HALOTT PETŐFI.** Július 31-én lesz kilencven éve annak, hogy Petőfi Sándor, a legnagyobb magyar lírikus költő a se-gesvári csatáért elesett. A nevezetes évforduló alkalmából a segesvári Magyar Kaszinó Petőfi Bizottsága nagyszabású Petőfi ünnepélyt rendez, amelyet a Romániában élő magyarság összességé-nek ünnepévé akar emelni. Az emléktünnepély jú-lius 30-án lesz Fehéregyházán és a gazdag és ni-vós műsor összeállításán már dolgozik a bizottság. Az előadásokon felelevenítik a halhatatlan poétá-nak azokat a gyönyörű verseit, amelyeknek öszin-te, közvetlen lírája egy félszázadra megsza-bta a magyar költészet útját. Előadásra kerülnek azok a költemények, amelyek egy szabadságra és füg-gelenségre törekvő, a természettel szoros kapcsol-atban élő nagy lélek megnyilatkozásai és gyönyör-ködhet az ünnepély közönsége Petőfi szerelmi köl-teményeiben is, amelyek egy minden erotikától mentes, mondhatni szűzes lélek megnyilvánulása. Az emléktünnepély iránt már is országzszerte hatal-mas érdeklődés nyilvánul meg. A jubileumra vo-natkozó mindennemű felvilágosítást Gábos István dr. ügyvéd ad meg. (Címe: Sighisoara, Azilului uca 4.)

(—) **VIRSLIDÉLUTAN.** A Magyar Négylet ma, vasárnap, délután öt órakor a Gyárvárosi Kato-likus Ifjúsági Egyesület Tigrului uca 7 szám alatti helyiségében táncdal egybeköltött virslidélutánt ren-dez. A jövédelmet jótékony célra fordítják.

— **ERŐTELJES, kövér egyéneknek, készvénye-selnek és aranyérben szenvedőknek** reggelenként éh-gomorra egy-egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szol-gálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

(—) **UCCARENDEZÉS.** A városi mérnökség a Ferdinand-körútnak az új román székesegyház fe-lőli részén a forgalom javítása tekintetében a közeli időben fontos munkálatokat végez. A Duca-utat és a Ferdinand-körútat összekötő Napoleon ucaát aszf-altal borítják. A Ferdinand körút végén levő park-részelet levágják, hogy a villamos síneket elhelye-hessék és így kikerüljék, hogy a villamos olyan nagy kanyart legyen ott kénytelen csinálni, mint eddig. Ennek következtében elhelyezik mostani he-lyéről a villamos órát is és pedig a forgalom új-jászábalvóása következtében keletkező és parkosítandó háromszögbe.

(—) **ELZART FASOROK MEGNYITASA.** Ré-gi panaszra volt a közönségnek, hogy a műgyetem-től a Bega mentén a gyárvárosi Neptun-fürdőig ve-zető fasort elzárták a járókelők elől. Maria Ala-xandru dr. királyi helytartó közbenjárására a város intézkedett, hogy a fasort újból megnyissák. Ugy-szintén megnyitják az autókлуб és a rózsakert mel-letti elhaladó fasort is.

(—) **Dr. Wellisz fogorvos ismét rendel d. e. 10—1-ig és d. u. 2—5-ig. Bulev Carol 8.**

(—) **REFORMÁTUS ISTENTISZTELET** A GYÁRVÁROSBAN. Ma és ezentúl minden vasár-nap délelőtt református istentisztelet lesz a Gyár-városban, Varga Sámuel házában Barnutiu uca 37 szám alatt. A mai istentisztelet délelőtt tíz órakor kezdődik.

(—) **Konyhaberendezési tárgyak, acélárúk,** lakás díszítése, valamint vasárú olcsón kapható Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár. Bel-város.

Mozi
MŰSOR:
VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ.
APOLLÓ: Az óriások völgye. (angol film).
ATLANTIC: Ne higgy a férfinak. (angol film).
A mintaférj (német film).
CAPITOL: Búcsú mindörökké. (angol film).
RIVOLI: Afrikai légő. (német film).
SCALA: Törökország. (francia film).

Szent György

apját ünnepli a görög keleti egyház ma, a katolikus egyház pedig holnap. Szent György napja jelképezi a tavasz győzedelmét a tél fölött. Ettől a naptól kezdődőleg érvényesül a gyakorlati életben is az, hogy a nappalok immár jóval hosszabbak, mint az éjjelek. Reggel a haragszó nem hatkor, hanem már öt órákor hív imára, este pedig az eddigi hét óra helyett csak nyolckor figyelmezteti a napi munka befejezésére és a pihenőre. A városokban Szent György napjától kezdve a házak kait reggel egy órával korábban nyitják, este pedig hét óra helyett csak nyolckor figyelmezteti a t, a zárás este tíz órára történik. Sok helyen — ívált az ókirályságban — lakók tavaszi költözése Szent György napján kezdődik. A mezőgazdasági cselédek ugyancsak Szent György napján szednek el és a jövő esztendő Szent György napjára ötelesek a gazdánál maradni. Ilyenkor éneklük vián az elszegődött, bojtárok, juhászok, csikósok, kaszások, értesek a régi nótát: „Szent György napkor bñnek értem szekéren, félrecsapom a kalapom kefélyen, fölteszem a tulipántos ládát, furulyámat, udámat...”

(—) GYASZMISE CRISTEA MIRON LEI-TÜDVEERT. Tegnap volt negyven napja Cristea Miron pátriárka-miniszterelnök halálának. Ebből a lkalomból a gyárvasói görög keleti román székes-egyházban Tiucra Patricie dr. főesperes Golumba Graian és Sora Milente lelkesek segédletével gyász-istentiszteletet tartott. A helytartóság részéről Mar-a Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár és Prosteanu dr. kabineffőnök, a megye részéről Popovici Virgil ezredes-prefektus és Borocna Traian szolgálati főnök, a város részéről Tieran Emil dr. főpolgármester, Warth Péter dr. alpolgármester és Table Nicolae dr. főjegyző vettek részt az istentiszteleten. Tiucra dr. főesperes meleg szavakban emlékezett meg az elhalt pátriárka-miniszterelnök érdemeiről.

(—) A ROMÁNIAI VÖRÖS KERESZT EGYESÜLET TEMESVÁRI FŐKÖZVÉDELME. Április 30-án délelőtt fél tíz órakor lesz a város háza tanácstermében. A közgyűlésen a különböző jelentések előterjesztésén kívül az önkéntes ápolónk okleveleit is kiosztják. A közgyűlésre a tagokat ezúton is meghívják.

(—) ELSŐ SZENTALDOZÁS BÚZIÁSON. Közöltük, hogy ma, vasárnap délelőtt Búziás községben első szentaldozás lesz, amelyet Pacha Agoston megyéspüspök oszt ki. A püspök szombaton délután autón ment Búziásra és elkísérte Rech K. Géza apát-plébános, kerületi esperes, valamint Héber János püspöki titkár is.

(—) A JÁTEK VÉGE. Achim Petru orvicaai fiatalember tegnap reggel egyik barátjával tréfálkozott a józsefvárosi állomás épülete előtt. A játék azonban később elfajult, mert előkerültek a bieskák és Achim Petru a mellén megsebesült. A mentők kórházba szállították.

(—) A VESE-, HÓLYAG-, PROSTATÁ- ÉS VÉGBÉLBAJOK KEZELÉSÉBEN, reggel áhgyomorra egy pohár természetes „FERENC JOZSEF” keserűvíz kiadás, híg székürülést és kielégítő anyagcsere-eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

(—) KÖZSÉGI JEGYZŐK NEM KÉSZÍTHETNEK SZERZŐDÉSEKET. A temesvári ügyvédi kamara közleményt adott ki, amelyben a belügyminisztérium 12772 számú rendelkezésére való hivatkozással utal a községi jegyzők hatáskörének megszorítására. A belügyminisztérium körrendelete értelmében a községi jegyzők a jövőben csak kérvényeket készíthetnek a különböző hatóságokhoz. Azok a községi jegyzők pedig, akik jogvégzettséggel rendelkeznek, a teleknyokban történő átírásokra és bejegyzésekre is készíthetnek kérvényeket. Nem szabad azonban a jegyzőknek szerződéseket készíteni, még adás-vételi, vagy bérszerződéseket sem, mert ez a jog kizárólag az ügyvédeké illeti.

(—) HAZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő mátkapárok kötötték házasságát: Balner Miklós műszaki tisztviselő és Háasz Erzsébet, Mager Vilmos ács és Szabó Katalin, Lazarov Konstantin nyomdász és Avramovici Ecaterina, Krizsanits Béla és Drab Emma, Bereczki Vencel és Farkas Ilona, Molnár Ferenc munkás és Fülöp Irma.

(—) AZ ORSZÁGÖRÖK SZENT GYÖRGY NAPI ÜNNEPSÉGE. A temesi királyi helytartóság területének országőrpáncsnokai, Nedelcu Constantin tanár, országőrpáncsnok elnökléte alatt értekezletet tartottak. Az országőrpáncsnokok jelenlést tettek a mai országőrpáncsnok elnökségeiről. Az országörök választották, Szent György napján ma teszik le a fogadalmat arra a zászlóra, amelynek jelszava: Munka és hit az Országért és Trónért. Ugyanakkor beszámoltak azokról az előkészületekről is, amelyek a június 1—8 napjai közötti országör-hétre és a júniusi nyolcadik nagy országör-ünnepről szólnak.

(—) CIUPE GHEORGHE DR. VEZÉRTITKÁR ÜNNEPELÉSE. Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár ma ünnepli névnapját és ebből az alkalomból már tegnap is számos üdvözlésben volt része. A helytartóság tisztviselői kara Bajza Engelbert dr. szolgálati főnök vezetésével kereste föl és tisztelőtől és igaz ragaszkodásáról biztositotta. Ciupe dr. köszönetet mondott az üdvözlésért és utalt arra, hogy a helytartóság tisztviselői között családias összetartás uralkodik és őszinte kívánsága, hogy ez a jövőben is így maradjon. Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár felkeresette még Popovici Virgil ezredes-prefektus, Ionescu Iuliu dr. alispán, Buteanu Nicolae dr. közegészségügyi vezérfelügyelő és mások.

(—) TILTOTT ARANYKERESKEDELEMBERT HAT HÓNAPI FOGHÁZ. Zsombolya községben az elmúlt évben tetten érték Singer Iszák házába kereskedőt, amikor az törtarany ellenében szövetet adott el. A házalókereskedő az árújáért csak aranytárgyakat fogadott el és hétezer lei értékű aranytárgyakat találtak nála. Singer Iszák ellen megindult az eljárás és a tegnapi törvényszéki tárgyaláson azzal védekezett, nem tudott arról, hogy árút nem szabad aranyért elcserélni. A törvényszék nem fogadta el a védekezést, hanem hat hónapi fogházra és tizenöt ezer lei pénzbüntetésre ítélte a házaló kereskedőt.

(—) KÖTELEZŐ MUNKASZOLGALAT TEMESVÁROTT. Temesvár városa szabályrendeletet hozott, amelyben árvíz, nagy tüzeset, vagy bármilyen sürgősen végzendő közmunka esetén minden egészséges férfit, aki nem haladta meg hatvanadik életévét, munkaszolgálatra kötelez. A kötelező munkaszolgálat napi ötven lelei megváltható.

(—) PÓT-KISÉRÉTSÉGI. A közoktatásiügyi miniszter rendelete alapján május 24. és 30. között pótkísérétséget tartanak azon nagy középsikolai osztályok részére, amelyekben az elmúlt szeptemberben tartott kísérétségen megbuktak. Amennyiben a mostani kísérétséget sikerrel leteszik, úgy mint magántanulók az ötdik osztály anyagának egy részéből már júniusban, másik részéből pedig szeptemberben vizsgázhatnak.

(—) A RÉKÁSI JÁRÁS VILLAMOSÍTÁSA. A közmunkatügyi minisztérium jóváhagyta a rékási járás villamosításának tervét. A létesítendő villamoshálózatba bekapcsolják mindazokat a községeket, amelyek Remete és Kiszető községek között negyven kilométeres körzetben fekszenek. A munkálatokat, amelyek hét millió leibe kerülnek, legközelebb ünnepélyesen megkezdik.

(—) Dr. Brück Pál orv., fül- és gégeorvos, ismét rendel. d. e. 9—10. d. u. 3—5-ig. Telefon 36—38. I. Str. Wilson 4. Uj telefonfülkével mellett.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak: Hentz Anna született Lembang hetvennyolc éves, Andre Márton hat éves, Petrescu Aurelia hatvanöt éves, Stanis Anna negyven éves, Kormányos Máttyás hetvennégy éves napászmunk, Feldbrandt Simon nyolcvannal éves kereskedő.

(—) MEGKEZDÖDÖTT A TAVASZI EGÉSZSÉGÜGYI ELLENŐRZÉS. Az egészségügyi hatóságok a gyáraknál és ipari műhelyeknél megkezdtek a tavaszi egészségügyi ellenőrzést. A magánlakások egészségügyi ellenőrzésére május elején kerül a sor.

(—) Fogházra ítélték a lelketlen apát. Bucurestiből jelentik: Megdöböntő gyermektragédia bontakozott ki a bucurestii rendőrség illetékes osztályának egyik jelentéséből. A tragédia hőse egy Florescu nevű 6 esztendőes leánygyermek, a kinek apja Florescu Joachim és anyja Florescu Emilia törvényesen elváltak egymástól és akit a törvény az apának ítél oda. Az apa viszont ideiglenesen Campolungban lakó anyjára, tehát a gyermek nagyanyjára bízta a kislány gondozását. Ő maga, Bucurestibe ment kényeret keresni. Miután hosszabb ideig nem gondoskodott az apa leányáról és a nagyszülők arról értesültek, hogy a gyermek édesanyja Constantában férjhezment, elküldték a kislányt Constantába. A gyermek édesanyja azonban nem volt hajlandó befogadni a törvényszéki ítéletre való hivatkozással és visszaküldte nagyszüleihez, ahol ugyan csak nem voltak hajlandók többé befogadni. A hat éves kislányt elvitték Bucurestibe, hogy keresse fel apját, de az apának nyoma veszett és így a gyermek napokon keresztül az uccán kóborolt. Egy Popovici Gheorghe nevű ügyvéd közbelépésére az egyik menedékhely ideiglenesen befogadta, de miután senkinek fizetett érte, néhány nap múlva innen is kitétek. Az ügyvéd ekkor kezébe vette az ügyet és bünvádi feljelentést tett az ügyvédségen az apa ellen, aki kötelezve van gyermeke eltartására. Ennek az eljárásnak meg is volt a foganatja, mert az ifovi törvényszék perbe fogta az apát, akit egy évi fogházbüntetésre és 150 ezer lei kárterítésre ítelt. Az ítélet indoklása szerint Florescu a törvényszék rendelkezésével ellentétben emberi rosszindulattal kezelte gyermekét, nem adott neki nevelést és nem bocsátotta rendelkezésére azokat az anyagi lehetőségeket, hogy meg tudja állani helyét az életben. Fellegbezsere a bíróság egy hónapi fogházra szállította le a büntetését.

LAKÁSSZÁMTÁBLÁK APARTAMENTUL No. 6. KAPHATÓ MECHER, TIMISOARA III. STRADA C. BRANCOVEANU S.

— Borosjenőig sodort a vihar egy magyar motornélküli repülőgépet. Néhány nappal ezelőtt jelentették az aradi hatóságoknak, hogy Borosjenő közelében egy magyar motornélküli repülőgép kényszerleszállást végzett. Az útlel és engedély nélkül érkezett repülőgép Stef Tibor nevű utasát kihallgatták a hatóságok és miután megbizonyosodott, hogy a vitorlázó gépet vihar sodorta át Románia területére, gépet beszállították Aradra és az itteni repülőtérrel pénteken egy katonai repülőgép a határig vontatta. A vizsgálat technikai részét maga Barbulescu Simion repülőkapitány, az aradi repülőtér parancsnoka folytatta le. A vitorlázó repülő elindulása előtt közönetet mondott a hatóságoknak és a repülőtér parancsnokának azért az udvariasságot és figyelmességért, amelyben ittléte alatt részestették.

(—) BETÖRÉS A BELVÁROSBAN. Berger Pál, a belvárosi Toma uca 2 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az ajtó felszítsésével behatoltak a lakásába, a honnan fehérneműt és ruhát vittek el. A betörők kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

(—) GABONAÁRAK. (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bászági gabonapiacra általában megelégnél a kereslet és ennek jó hatása volt az üzleti forgalomra is. A piaci árak a következők: temesi búza 365, torontáli búza 370, tengeri 350, korpa 330, zab 440, takarmányárpa 380, tavaszi árpa 400, muharmag 315, napraforgómag 420 és tökmag 760 lei a feladóállomáson.

(—) TŰZ A TEMESVÁRI SZESZGYÁRBAN. A józsefvárosi szeszgyár területén az elmúlt éjszaka tűz támadt, amely azonban nagyobb kárt nem okozott. A tűz a szeszgyár szárítóhelyiségében támadt, amely a gyár udvarán különálló épületben van. A tüzet a szárítóhelyiségben dolgozó munkások vették észre és megkezdtek az oltási munkálatokat. Közben kivonult a tűzoltóság, amelynek sikerült a tüzet eloltani.

(—) Ifj. dr. Engels Béla fogorvos és szájbélszívisszatér és rendelését újból megkezdte.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Kovács Erzsébet, Nagy Imre, Duckarm Irma, Botosan Stefan, Neu Hildegard, Ambrus György.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATÁ:

Vasárnap, április 23-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia uccában levő Kun gyógyszerház.

A II. kerületben a Stefan cel Mare uccában levő Jahner R. gyógyszerház.

A III. kerületben a Carol uton levő Maria gyógyszerház.

A IV. kerületben a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, április 24-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai uccában levő Blumberg gyógyszerház.

A II. kerületben a Dacilor úton levő dr. Kovács gyógyszerház.

A III. kerületben a Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszerház.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Kedden, április 25-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerház.

A II. kerületben a 3 August úton levő Löw gyógyszerház és a Petru Maior téren levő Meisner gyógyszerház.

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerház.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craiciu gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Nyolcvanhárom ezer dollár évi fizetése van Gaál Franciskának

Amerika legnagyobb adófizetője egy filmgyár igazgatója

Newyorkból írják: Most jelent meg a washingtoni pénzügyminiszterium kimutatása a legnagyobb jövedelmekről. A filmszakma legyőzte valamennyi ipart. Az első tizenhét név között 11 a mozitól kapja káprázatos fizetését. Ime, az érdekes lista: (Az összegek évi jövedelmet mutatnak, ezer dollárban értendők).

1. Louis B. Mayer, a Metro vezére	1296
2. Rubin, a Metro igazgatója	754
3. Schneck, 20. th-Fox-vezér	541
4. Hearst laptulajdonos	500
5. Fredrich March filmszínész	484
6. Greta Garbo	472
7. Edward Bowes rádióvállalkozó	427
8. T. J. Watson gépgyáros	419
9. E. G. Grace acélgári igazgató	394
10. G. Hill cigarettagyáros	380
11. Marlene Dietrich	370
12. A. M. Loew mozi	356
13. Claudette Colbert	355
14. Joan Crawford	351
15. F. B. Dawis vállalkozó	322
16. D. Bernstein mozi	320
17. S. P. Skouras színházi vállalkozó	320
18. D. O. Selznick filmes	303

Hatvanhárom adófizető akad ezen kívül kétszáz ezer dolláron felüli jövedelemmel.

Néhány érdekesebb adat:
Négy magyar nevet találtunk a hétkötetes listában. Három mozinagyságot:

Gaál Franciska évi 82.958 dollár után fizet adót. Vajda Ernő jövedelme 76.500 dollár, Ker-

tész Mihályé 107.200. A régebben bevándorolt magyarok közül még mindig Zukor Adolf vezet 210 ezer dolláros jövedelemmel, de túlhaladta távoli névrokona, Cukor György, a rendező, aki közel 250 ezer jövedelmet ért el.

A Ford-gyárban rengetegen kapnak többet évi ötvenezer dollárnál, köztük Galamb magyar mérnök is.

Híresebb filmszínészek jövedelme ezer dollárokba: Wallace Beery 203, Clark Gable 235, Myrna Loy 123, Jeanette MacDonald 219, Paul Muni 218, Norma Shearer 150, Max Reinhard 98, Kay Francis 209, a 3 Ritz összesen 200, Alice Fay 145, Sonja Hennie 250, Ronald Colman 150, Hepburn 203, a magyar származású Joe Penner 105, Fred Astaire 271, Ginger Rogers 187, Shirley Temple 109, de a mamája külön felvett mint gyám (guardian) 56 ezret.

Az újságírók közül rengeteg heti ezerdolláros nevet találunk. Walter Winchel-nek, a newyorki Egyed Zoltánnak évi 52 ezer dollár fizetése van a Daily Mirror-nél, de a filmről és rádiótól még 210 ezret kapott. Rooseveltnél cikkhonoráriuma 16 ezer dollárt tett ki. Az első „civil” nő a listán a nagy színésznő után Miss Lilian Dodge, aki egy kozmetikai gyár igazgatónője, hetvenezer dollárt keresett.

Irigységünk csökkentésére közlöm, hogy a listavezető L. B. Mayer jövedelmének hatvan százalékát adóba fizette és igen szépen adóztak a többiek is. (s. a.)

A francia főváros elkészült a nyári nőidivat tervekkel?

Mit hordanak idén a francia nők?

Párisból jelentik: Alig zajlottak le a nagy ünnepek és alig néhány napja csak, hogy az időjárás is tavaszra fordult, a párisi nagy divatházak máris lázasan láttak hozzá az új nyári diva: kreálásához. Vérmes reményeket meglepetésszerű ujtásokra alig táplálhatunk, mert — mint mindenkor, úgy most is — a divatkreátorok nagy figyelemmel kísérik tavaszi ujtásaik fogadtatását és eredményét. Egyes nagyon jól bevált kreációk vonalait némi célszerűnek mutató változtatással, de mindenesetre új és nyári idénynek megfelelő színekben hozzák — ez a legújabb „nyári divat”

Mainbocher mester izeltől már beküldött új nyári kreációiból egynéhány eredeti fényképet.

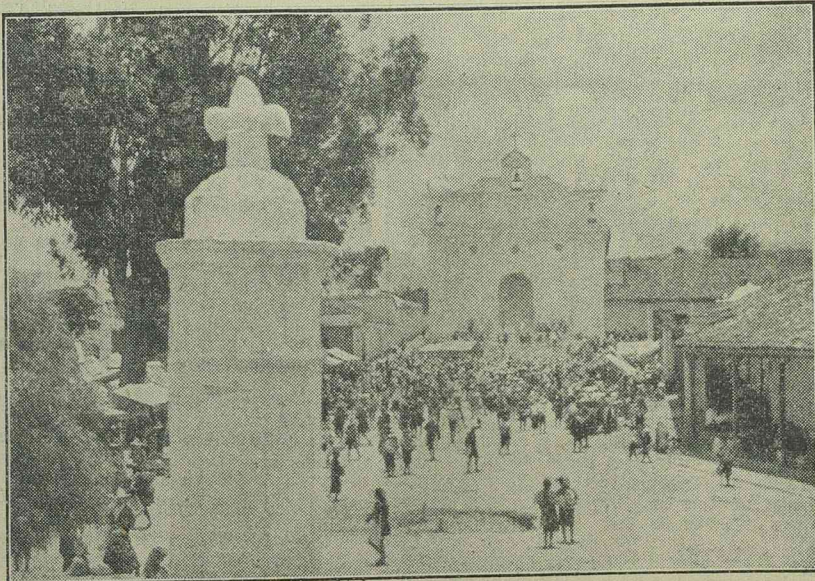
Az egyik modell egy sötétkék ruha, melynek dereka bolerós hatású és amely körül egy pettyes écharpe van csavarva. Háromnegyedes ujjának ké-

zelője, ugyszintén keztyűje is ugyanezen pettyes crepe de chine-ből készült.

A másik modellje, az ugynevezett „Romantikus Ensemble”, egy fehér taffetre dolgozott túllruha, aranypénzből stilizált övrésszel. A dekoltázs körül ez a díszítés megismétlődik. Egy alban barettszerű tok túllfátyollal hozzá a fejdísz.

Chanel ugyancsak beküldte néhány nyári kreációjának eredeti vázlatát, melyek közül kiemelünk egy királykék túll estély ruhát, amely egészen sugárpilisszébe van rakva. Kiegészíti egy igen kedves kepp. Fejdíszé és karkötője arany-ékszer utánzat, zaphir kövekkel kirakva.

A 319. számú vázlat egy gyönyörű fehér estélyi ruha. Szoknyája nagyon bőre szabott fehér túll. Dereka vastag angolcs csipkéből készült.

A chichicastenangoi indianus templom

Ezt a quatemalai helyiséget quiché-indiánok lakják, akik a templomok lépcsőin régi istenciknek áldoznak, míg a templom belsejében gyertyákat szentelnek. A Guatemala-UFA filmből.

Megmérgezhető-e a szervezet egyszerű ételekkel is?

Igen! Ha a gyomor nem emészt rendszeren, ha a máj nem működik rendszeren. Mert tudvalevő az, hogy minden megevelt étel emésztés alatt, mérges anyagok is választódnak ki, amelyeket főleg a máj és vese hivatott méregteleníteni. Ha ezek megbetegszenek, akkor emiatt a szervezetben egy abnormális mérgeglarakódás képződik, salakok, savak, meszesedések formájában, amelyek rendkívüli rombolásokat idéznek elő később szervezetünkben.

A világhírű amerikai GASTRO-D. gyógyszer amely májra a gyomorbaajosok közkincsévé vált, főleg az emésztőszervekre bir rendkívüli hatással, normális állapotot teremt és a már fennálló gyomor-, bél-, epe-, vese- és májmegebetegedéseknél a legkitűnőbb eredményeket érték el vele.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett CSASZAR E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A VILÁG

AZ ANGOL tanítók országos szövetségének konferenciáján az egyik felszólaló azt követelte, hogy a fiatalkoruak bíróságain lehetőleg fiatal bírák ítélkezzenek. A fiatalkoruak bíróságain működő hétezer rendőrbíró közül négyezer elmult hatvan éves, ezerötven hétvenévesnél is idősebb és némelyek már kilencvenedik évüket is betöltötték. Olyan bírákat akarunk, — mondták, — akik megértik a fiatalokat és a gyermeklélek természetét, nem pedig olyan bírákat, akik második gyermekkorukat élik.

E. W. CHINNERY, az észak ausztráliai ben-szülött ügyek most kinevezett igazgatója úgy nyilatkozott, hogy egyik feladatának tekinti, hogy a ben-szülötteteket élelemgyűjtőkből élelem-termelőkké nevelje. Chinnery nem hiszi, hogy az ausztráliai ben-szülötteteket fajtája kihalófélben van s reméli, hogy a földmívelő életmódra való áttérés meg fogja állítani pusztulásukat.

HATALMAS tömeg gyűlt össze egy nagy newyorki szálloda előtt. A szálloda 15-ik emeletének egyik ablakában egy férfi ült, lábait kifelé lógatva és láthatólag öngyilkosságra készült. A munkába menő emberek megálltak s felkiáltottak: „Ne ugorj le!” A szálloda portását egymás után hívták fel telefonon és figyelmeztették, hogy egyik vendégük le akar ugrani. Közben a rendőrök is megérkeztek, utánuk a tüzoltók. A tüzoltók felállították létráikat, a rendőrök pedig behatoltak az öngyilkosjelölt szobájába. Az még meglátatlanul ült az ablakban. Odomantek hozza s megállapították, hogy szívszélhűdésben meghalt. A ruhája beleakadt az ablakpárkányba és ezért nem esett le.

AZ ANGOL KIRÁLY és királyné, a két királykisasszony és a kenti herceg és hercegnő résztvevett egy légvédelmi gyakorlaton, melyet windsori királyi kastélyban tartottak. Mikor szíriának megszólaltak, a királyi udvartartás összes tagjai az óvóhelyekre siettek és a király család is külön óvóhelyére ment, mely a palot keleti terraszra alatt van és amelynek falai hétfő láb (több mint két méter) vastagok. Ugy a királyi család, mint az udvartartás a légiriadó tai tamára gázalarcot öltött.

A DAILY TELEGRAPH írja az angol király kanadai utazásáról: „A nemzetközi helyzetre való tekintettel a kanadai kormány több intézkedést tett, hogy a király a legszorosab érintkezésben maradjon a Buckingham-palotával és a Downing Street-el az utazás tartam alatt. A királyi vonatból a király telefonon beszélhet Londonnal, ugyszólván pillanat alatt kaphat kapcsolást a nap bármelyik szakában. Most egy újabb intézkedést tettek. Amint a király és kísérete Quebecből elindul, a királyi vonat mellé repülőgépeket rendelnek, amelyek az érkező hajókról elhozzák és az induló hajókra viszik a királyi pár tengerentuli leveleit. Juni elsőjétől kezdve ezt a szolgálatot az óceánfelet légi posta fogja ellátni Nagybritannia és Kanada között. Az első tengerentuli levelet minden valószínűség szerint M. Chamberlain-tól fogja kapni

KÖZGAZDASÁG

A részvényeknek a pénzügyminiszterium által való lebélyegzése

A Bársági Gyárosok Szövetségének álláspontja

A közgazdasági életnek fontos kérdése, a mely a lapokat is foglalkoztatja, ezidő szerint a részvényeknek a pénzügyminiszterium által való lebélyegzésének kötelezettsége. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk a Bársági Gyárosok Szövetségéhez, ahonnan a következő felvilágosítást kaptuk:

A részvények lebélyegzési kötelezettségét már az 1933. évi bélyegtörvény előírta, a mely azonban csak annyit mondott ki, hogy a részvényeket lebélyegzés végett a pénzügyminiszteriumnak kell bemutatni és pedig vagy összességükben, vagy részletekben, a kibocsátásuknak megfelelően.

Az idén április elsején életbelépett új bélyegtörvény ezt a határozatot kiegészítette azzal, hogy a részvényeknek a pénzügyminiszteriumba való bemutatására három évi határidőt szabnak a részvénytársaság megalakulásától, illetve a részvénytöke felemelésétől kezdődően, amely határidő után a lefizetett összeg elévül. Lényegében tehát nem történt újabb fontosabb rendelkezés, mert a törvény kiegészítése csak a részvények bemutatási kötelezettségének határidejét állá-

pítja meg. Bizonyos azonban, hogy ez a törvénykiegészítés az 1933. évi eredeti rendelkezésre terelte a közfigyelmet, aminek következtében különféle magyarázatok indultak meg. A Bársági Gyárosok Szövetségének az a felfogása, hogy

az 1933. évi törvény rendelkezései csak akkor a részvényekre vonatkoznak, amelyeket a törvény megjelenése után bocsátottak ki

és visszaható erejű intézkedést már csak azért is kizártnak tart, mivel a részvények túlnyomó többsége bemutatásra szól, aminek következtében a részvénytársaságok nem is ismerik részvényeik egy részét úgy, hogy a részvényeknek utólagosan való összegyűjtése teljesen lehetetlen. Csak mellékesen említendő az az eset, hogy a részvényekből külföldre is kerültek és ezeknek a megszerzése még komplikáltabb. A Bársági Gyárosok Szövetsége egvébéként a kérdésnek illetékes helyen való tisztázása végett közbenjárt az UGIR-nál és így remélhető, hogy rövidesen a pénzügyi hatóságok megkapják az erre vonatkozó és minden kétséget kizáró rendelkezéseket.

Milyen tőkeamatadók fizetendők be a hó végéig

A pénzügyminisztérium haladékat adott azon tőkeamatadó fizetésére, amelyet külföldi adós javára nyitott pénz-, vagy árúhitel után romániai hitelezőnek fizetnie kell. Amint röviden jelentettük, a halasztási kedvezményt a minisztérium megvonta és az ilyen követelések után a tőkeamatadót április 30-ig le kell fizetni, különben kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel. Egyidejűleg a pénzügyminiszter megvont minden kedvezményt, amellyel bármely tőkeamatadó vagy fizetési adó felfüggesztett és így ezek a hátralekötés is kihágás terhe mellett, április 30-ig fizetendők le. Végül az április 1-i adómódosítás megvonja azt a kedvezményt, amelyek a kölcsönkötvények kibocsátására engedéllyel bíró hitelintézetek élveztek. Ezeknek tőkeamatadó mentessége április 1-től kezdve megszűnt és így a jelzálogos követelések kamatai után ezen időponttól kezdve adót tartoznak fizetni.

Kavarodás a Bata-Művek körül

A csehszlovák impériumváltozás óta a zlini Bata Művek körül sokféle kombináció merült fel. Egyes hírek arról szóltak, hogy Bata Tamás, a zlini gyár tulajdonosa Amerikába vándorol és minden erejét az ottani érdekeltiségeknek, a Bata Shoe Co. kifejlesztésére fordítja. Mások viszont tudni vélték, hogy Jugoszláviában telepszik le és munkásságát ott folytatja.

A hírek kapcsán a zlini gyár most hosszabb nyilatkozatot tett közzé, melyben kijelenti, hogy Bata Tamás elköltözködésével összefüggő hírek a tényeket nem fedik. A gyár tulajdonosa — a vállalat vezetősége szerint — jelenleg a szokásos tavaszi külföldi körutját végzi. Azok a hírek pedig, melyek szerint Jugoszláviában egy nagyszabású cipőgyári üzemet óhajtana alapítani, szintén nem felelnek meg a valóságnak és csak annyi igaz, hogy a Jugoszláviában működő cipőgyár a zlini vállalatot teljesen független és azok az alapítások, amelyek az utóbbi időben Jugoszláviában az említett gyárral kapcsolatban történtek, kizárólag segédüzemekre vonatkoznak, nem pedig egy nagyszabású cipőgyár alapítására.

Adómentességet kapnak a rekvirált autók tulajdonosai. A katonai koncentrációs alatt elrekvirált autók után adót nem kell fizetni, illetve kérni lehet az elrekvirálás időtartamára az adó elengedését. Ez csak akkor lehetséges, ha a katonai hatóság a gépkocsit visszaadta, mivel katonai igazolványt kell bemutatni arról, hogy az autó meddig volt elrekvirálva. A mentesség a rekvirálást követő hó első napjától a visszadás hónapjának első napjáig terjed. Huzamosabb elrekvirálásnál a tulajdonos nem tartozik a negyedévi adót befizetni, hanem a katonai hatóság a pénzügyi permis kiadását fogja kérni, amelyet a mentesség alapján tartozik a pénzügyigazgatóság kiadni.

Mexikó műselymet kap petróleumért. Az Olaszországgal kötött megállapodás szerint Mexikó három és félmillió dollár értékben petróleumot ad el Olaszországnak és ezért ugyanennyi értékű műselymet kap. A műselyem mennyisége megfelel annak, amelyet a mexikóiak eddig is vásároltak, de a fizetés módja lényegesen változik, mert Olaszország most kompenzációval fizet. Hasonló megállapodás készül Mexikó és Németország között, amely utóbbi 8 millió dollár értékben szállít papírt és papirgyártó gépeket.

SZERVEZÉS ALATT A SZLOVÁK NEMZETI BANK. A cseh-szlovák protektorátus megteremtésével egyidőben időszerűvé vált a szlovák valuta s ezzel kapcsolatban a Szlovák Nemzeti Bank felállításának kérdése. Eleinte úgy volt, hogy új pénzügyiséget teremtenek meg „Oról” vagy „Tatra” elnevezés alatt. Ettől a tervtől azonban elálltak és továbbra is a forgalomban hagyták a régi koronát, amit lebélyegeztek. Szlovákia bankjegy-szükséglete körülbelül másfél milliárdot tesz ki. Most tervezik az új bankjegyet is, ami szlovák koronára lesz, melynek arányértéke 31.12 milligramm finomnaranyon fog megfelelni. Az állam fölhatalmazást kap, hogy a népesség számának arányában váltópénzt bocsáthasson ki, ami kereken 500 millió koronára fog terjedni. A tényleges váltópénzforgalom azonban a 300 milliót nem fogja felhaladni. A jelenleg forgalomban levő váltópénz is érvényben marad, csupán a 25 filléreseket fogják fogják a forgalomból kivonni. A Szlovák Nemzeti Bank jogilag már 1939. április 4. óta fennáll. Alaptőkéje 100 millió szlovák korona, ami a közgyűlési határozattal emelhető. A részvények névértéke 1000 szlovák korona és működési köre a többi jegybank tevékenységi körével körülbelül azonos.

Körrendelet a személyzeti adó fizetéséről

A pénzügyminisztérium egyenesadó-igazgatósága a 1638/1939. számú körrendelettel a márciusi személyzeti adó fizetésére vonatkozólag a következőképpen intézkedett: „Hivatkozással az 1939. március 31-iki 606.335. számú körrendeletre, értesítjük, hogy az alkalmazottak márciusi fizetésére vonatkozó levonásokat április hó folyamán kell adóban befizetni és az adó a régi törvény szabályai szerint állapítandó meg. Amennyiben a márciusi fizetések után járó adó az egyenesadó-törvény 47. szakaszában megállapított időben fizetettik le, úgy az 1939. április 1-i módosító-törvény rendelkezései ezen személyzeti adóra nézve nem alkalmazandó.” Ebből következik, hogy az április 1-i törvényben létesített módosítások a márciusi személyzeti adóra nézve csak akkor nyernek alkalmazást, ha ez az adó április végéig nem nyer befizetést.

Szombaton délelőtt telefonértesítés érkezett Bucarestből a pénzügyigazgatóságra. A pénzügyminisztérium közölte, hogy a személyzeti adókra (impozit ps salarii) vonatkozó, április 1-ével életbelépett pénzügyi törvény ama intézkedését, amely szerint a felemelt személyzeti adókat március 1-től visszamenőleg kell kiegyenlíteni, részben megváltoztatták és azt csak április 1-től kezdődően kell az új kvóta szerint fizetni. Azok, akik az újonnan megállapított adót már lefizették, a minisztérium közlése szerint bonifikációban részesülnek olyanformán, hogy az adóttöbbletet átírják az április hónapra.

Határidőnaplár

- Április 30: Külföldi pénz- és kölcsönök tőkeamatadójának befizetése.
- Április 30: Elévült osztalékok, járadékszelvek bejelentése.
- Április 30: Részvénytársasági adóvallomás.
- Május 5: Légvédelmi deklaráció.
- Május 15: Negyedévi adó 5 százalékos kedvezményével.
- Május 15: Új könyvek illetékeztése.
- Május 15: Illetékegyenlerték adó vallomás.
- Május 20: Autótulajdonosok vallomása.
- Esedékes: Hat hónapot meghaladó folyószámla-illeték befizetése. Malmok (nem kereskedelmi malmok) hengerhossz bejelentése.

Az Ofa Faipari Rt. (Genf) 1938. július 30-án lezárta és most kiadott mérlegjelentésében a vállalat érdekeltiségeinek kitünő üzletmenetéről számolnak be. A közép-európai államok nagy faszükséglete nyomán a román, jugoszláv, magyar és csehszlovák érdekeltiségek kivétel nélkül elégséges eredményekkel dolgoztak. A közép-európai országokban az előző évi 101 ezer svájci frankhoz képest 141 ezer svájci frank tiszta nyereséget mutatnak ki, úgyhogy az átvitelrel együtt a tiszta nyereség egyenleg az előző évi 330 ezer svájci frankkal szemben 471 ezer svájci frankot tesz ki.

Semmitőszéki döntés szerint az adós is fizetheti a tőkeamatadót

Az egyenesadótörvény 28. szakasza szerint a tőkeamatadó a hitelezőt terheli és eddig vitás volt az, hogy a felek egymás között meg egyezhetnek-e abban, hogy a tőkeamatadót az adós fizesse. A semmitőszék egyesített tanácsa most döntött a joggyakorlatban vitássá vált kérdés felett. Ugyanis voltak olyan határozatok, a melyek szerint érvénytelen az a megállapodás, hogy a tőkeamatadó fizetése az adóra háríttassék át. A konkrét esetben az adós már ki is fizette a tőkeamatadót, de azt a hitelezőtől visszakövetelte azon a címen hogy az jogtalanul gazdagodott. A semmitőszék egyesített tanácsa kimondotta, hogy a felek közötti jogviszonyban érvényes az a megállapodás, hogy a tőkeamatadót az adós viselje, mert ezen tárgyban a felek szabadon egyezhetnek. Az ilyen megegyezésnek azonban nincsen hatálya a kincstárral szemben, amely a tőkeamatadót a hitelezőtől követelheti. Az egyenesadótörvény 28. szakasza közjogi természetű lévén, a felek magánjogi viszonyában nem nyer alkalmazást.

Négy és félmilliárd lei értékű termény kerül kivételre. A nemzetgazdasági minisztérium megkezdte az áprilistól júniusig tartó export időszakos kivitelű mennyiségének megállapítását. A számítások szerint 4 és fél milliárd lei értékű termény kerülhet ebben az időszakban kivételre. Tegnap írta alá a nemzetgazdasági minisztérium a Franciaországgal megkötött szerződést, melynek értelmében 500 ezer tonna petróleumtermék szállítunk Franciaországba.

Zürichben már a „nem milliomosokat” is szorongatják az adóhivataltok. A svájci adófizetők eddig a világ egyik legboldogabb adózói voltak. Nem ismerték az adóvégrehajtót és ha hónapokkal el is maradtak az esedékes adóval, akkor is csak udvarias „felkérést” kaptak az adóhivataltól. Ennek oka az volt, hogy a költségvetés elsőrendű szükségleteit úgyiszlóvan fedezték a milliomosok hatalmas adóiból. Az utóbbi időben azonban az történt, hogy például Zürichből 8 milliomos költözött el, akinek bevallott vagyona a 32 millió lein, tehát egy-millió svájci frankon felül állt. Nagyobb baj még mindig nincsen, mert Zürichben 361 egy-millió franknál nagyobb vagyonú adózót tartanak nyilván és rajtuk kívül is 500 olyan adózó van, akinek kimutatott vagyona meghaladja a félmillió frankot. Ezeknek a jövedelme azonban egyre csökken és az idei adónegyedben egyes svájci adóhivatal megismerte a pénzzavart, amellyel Európa néhány kevésbé boldog államában egyáltalában nem ismeretlen az adófőnökök előtt. Ezért most Zürichben 23 ezer „nem milliomos” adózónak küldtek felhívást, a hátralekötés adó fizetésére és ezek mélyszélesen indignálódnak azon, hogy az adóhivatal ilyen különös levéllel moleztálja őket.

— A végzett munka értékéről szóló törvény az államra is vonatkozik. A iasii igazságügyi palota építésénél Clivio Turconi vállalkozó is dolgozott, aki 300 ezer lei követelését a végzett munka értékének fizetéséről szóló törvény értelmében az akkor még működő választott bíró előtt érvényesítette. Az állam képviselője az ilfovi választott bíróság előtt pergátló kifogást emelt azon a címen, hogy a végzett munka értékéről szóló törvény az állammal szemben nem alkalmazható. Erdemi kifogása az volt, hogy a vállalkozó kapott fizetési utalást és ezzel az állam eleget tett kötelezettségének. A választott bíróság elutasította a pergátló kifogást, érdemben pedig az államot marasztalta, mert a fizetési utalvány a fizetéssel nem tekinthető egyenlőnek. Az állam jogügyi képviselője felfolyamodással élt és a bucarestii ítélőtábla alaki oknál fogva semmisítette meg a törvényszék választott bíróságának tétét, mert az egyik delegált nem tett esküt. Erdemben kimondta, hogy az állam is a végzett munkáról szóló törvény hatálya alá esik és a követelés megítélése tárgyában ítélethozatalra adott határnapot.

— Elkészült a világ legnagyobb gáztartálya. A Ruhrvidék egy újabb műszaki csodával lett gazdagabb. Gelsenkirchenben, a Rajna-Herne csatorna közvetlen szomszédságában épült meg a világ legnagyobb gáztartálya. Ezt a gáztartályt a dortmundi Klönne-cég kb. 16 hónap alatt építette meg és befogadóképessége 600.000 köbméter. A tartályt a Nordstern kőszénbánya területén építették és ennek feladata a környékbermelt gázmennyiségeket tárolni és a Bochumer Verein útján értékesíteni. A világ eddigi legnagyobb gáztartálya csak 300.000 köbméteres befogadóképességű volt. A tartály átmérője 80 méter, magassága pedig 147,5 méter, azaz csak 9 méterrel alacsonyabb a kölni dómnál. Befogadási képességéről hozzáférhetőleg képet alkothatunk magunknak, ha elképzeljük, hogy a berlini Deutschlandshalle kétszer férne el a tartályban.

(=) FOLYAMKÖZI KONFERENCIÁRA HIVTAK A DUNAI HAJÓSTÁRSÁGOKAT. A dunai hajózási érdekelt vállalatok Bécsben tartott legutóbbi közös tanácskozásukon elhatározták, hogy a teheráru forgalom lebonyolítását egységes elvek szerint szabályozzák. Az egyezményt még a múlt hónapban aláírták s úgy volt, hogy az április 1-én fog életbelépni. A közbe jött fontos események miatt az életbeléptetést azonban el kellett halasztani, úgy hogy a dunai pool új szabályai májól kezdve érvényesülnek. Ugyancsak kidolgozás alatt áll a személyszállításra vonatkozó menetrendi megállapodás is, amely a közeli napokban jelenik meg. Megemlítjük, hogy a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara április 28-ra nemzetközi folyamhajózási konferenciát hívott össze Budapestre, amelyen a Dunánál érdekelt hajózási vállalatok megbízottjai teljes számban fognak részt venni.

Amerikai dollárhamisítót lepleztek le Romániában

A bucarestii követség jóhiszeműen pártfogásába vette az Amerikából visszatért embert, amikor kiderült bűnössége

Bucurestiből jelentik: Az elmúlt év januárjában Cismas Dumitru gépkocsivezetőt tetten érték, amikor a fekete tőzsdén

350 hamis dollárt akart értékesíteni.

A sofőr első kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a dollárokat egy Motianu Ilie nevű botosanmegyei gazdálkodótól kapta, aki nemrég érkezett haza Amerikából. A botosanmegyei gazdálkodó azonban semmiről sem tudott és ekkor a sofőr visszavonta vallomását és azt állította, hogy a hamisított dollárokat egy ugyancsak Cismas Dumitru nevű Porumbucul községbeli (Fogaras megye) keresztesmártól kapta, ingyen. A hatósági közegek házkutatást tartottak a keresztesmártól lakásában és ez alkalommal találtak is nála dollárokat, ezek azonban vilódiak voltak.

A hamis dollárokról nem akart tudni. A detektívek a házkutatás megtörténte után a második számú Cismas Dumitru Bucurestibe vitték, ahol a gépkocsivezetővel szembesítették. Ennek eredményeképpen beismerte, hogy a hamis dollárokat valóban tőle származnak. Elmondotta, hogy huzamosabb ideig Amerikában élt és ezeket a dollárokat egy Marcon nevű olasztól kapta. Akkor még nem tudta, hogy hamisak és ezt csak Romániába való hazatérése után vette észre.

Miután nem volt szüksége erre a hamis pénzre, névrokonának ajándékozta, ugyanakkor azonban figyelemre méltó, hogy azt ne próbálja értékesíteni.

SPORTESEMÉNYEK

Gloria-Chinezul Ilsa nemzeti bajnoki mérkőzés lesz ma délután a Banatul-pályán

A nemzeti bajnokság keretében ma, vasárnap délután a Banatul-pályán az aradi Gloria csapata küzd a Chinezul-ILSA együttesével. Mindkét csapatnak szüksége van a pontokra, hogy a kiesési zónából elkerüljenek. Ezért a délután öt órákor kezdődő mérkőzésen nagy küzdelem várható.

A kerületi bajnokságban ma a következő mérkőzéseket bonyolítják le: Az első osztályban: Electrica—Politechnica délután félőtkor az Electrica-pályán, Jandarmi—Bohn délelőtt fél 11 órákor a Vulturii-pályán, CFR—Rapid dél-

előtt 10.45 órákor a CFR-pályán, Progresul—Banatul délelőtt 11 órákor a Politechnica-pályán, Jimboliana—Vulturi délután öt órákor Zsombolyán. — A másodosztályú mérkőzések műsora a következő: Kadima—III. kerületi FC délután öt órákor az RGMT-pályán, Victoria—Dura délután öt órákor a Patria-pályán, Cultura—Juventus délután 4 órákor a Juventus-pályán, Fortuna—Patria délelőtt feltizenegykor a Patria-pályán, Freidorf—CSHN délután öt órákor Freidorfon.

Sporthírek mindenfelől

Magyar kardvívó csapat győzelme a lengyelek felett. Budapesten találkozott a két ország katonai vívócsapata. A mérkőzések igen barátságos légkörben zajlottak le. A győzelmet a magyar csapat szerezte meg 9:7 arányban.

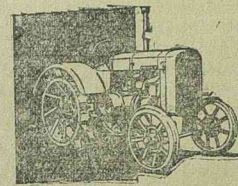
Lemondott az olimpiai bizottság elnöke. A Helsinkiben megrendezendő olimpiai játékokra, az előkészületek már javában folynak. Nagy meglepetésként hatott, hogy Rangell, az olimpiai bizottság elnöke váratlanul lemondott tisztségéről. A lemondásra az adott okot, hogy az elnök nem tudott egységes álláspontot helyezni a bizottság tagjaival. Az olimpiai játékok rendezése hivatalos közleményt adott ki, amelyben hangsúlyozzák, hogy a lemondás nem jelent akadályt a munkálatok további folytatásában.

Hatmillió lei értékű jegyet készítettek az angol-olasz labdarugómérkőzésre. Olaszország nagyarányú készüldéseket tett a május 13-án Romában lebonyolítandó olasz-angol válogatott labdarugómérkőzését illetően. A mérkőzésre összesen hat millió lei értékű belépőjegyet készítettek, amelyek már nagyrésztben el is fogytak. A mérkőzést feltétlenül megtartják, ami kitűnik Pozzi olasz szövetségi kapitány nyilatkozatából is, aki kijelentette, hogy nem tudja elképzelni, miért maradna el a mérkőzés, amikor Olaszország és az olasz sportközönség türelmetlenül várja a két ország válogatott csapatának összecsapását.

Egymásután öt mérkőzést mondott le a francia válogatott csapat. A francia szövetség már régebben összeállította a válogatott ezévi nemzetközi műsorát. Ez a műsor előreláthatólag keresztülvihetetlen, mert a francia szövetség eddig a következő mérkőzéseket mondotta le: Franciaország—Portugália, Franciaország—Olaszország, Franciaország—Ausztria, Franciaország—Csehszlovákia és most legutóbb Franciaország—Németország.

Hat hónapra meghosszabbították Kertész és Bartunek tartózkodási engedélyét. Octav Luchide kihallgatáson jelent meg Gabriel Marinescu tábornoknál, a szövetség elnökénél és kérte Kertész és Bartunek tartózkodási engedélyének meghosszabbítását. Az elnök hat hónapra meghosszabbította az engedélyt.

DEUTZ Diesel-Traktorok

a legmodernebb
szerkezetűek
és üzemben a
leghatásosabbak

Ing. BEISZER Timisoara IV. str. Seiler 9.

A német válogatott csapat

Felső sor, balról-jobbra: Janes, Haus, Jakob, Jakob Streitle. Középső sor: Andreas Kupfer, Heermann, Albin Kitzinger, Adolf Urban. Alsó sor: Biallas, Wilhelm Hahnemann, Stroh, Gelbesch

Rádió

VASARNAP, ÁPRILIS 23.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 9.55 Szentmise közvetítés. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió híradó. 14.30: Hanglemezek. 15.20: A falú órája. 16.10: Román népdalok. 17.45: Hanglemezek. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.2: Lemezek. 19: Orvosi krónika. 19.15: Román zene. 20.8: Sporteredmények. 20.10: Énekhangverseny. 20.35: Opera közvetítés. 21.20: Sport hírek. 22.20: Hírek. 23.20: Könnyű zene.

Budapest I. 9: Szózat. Utána hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból. 12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Operaházi zenekar. Szünetben kb. 2.05: Uzsoi báró Szurmay Sándor üdvözlő Kárpátalja lakosságát. Majd hírek. 3: Hanglemezek. 4.00: „Szénaszállítás állványon”. 2. „A tejértékesítés szabályozása”. 4.45: Kócz Antal cigányzenekara. 5: A Magyar Dalos Egyesületek Országos szövetségének győri és mosonyi törvényhatósági daloskerületének dalosünnepe. 6.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.20: „Moden népvándorlások”. 6.50: Az Újpest—Ferenencváros bajnoki labdarúgó-mérkőzés II. félidejének közvetítése Újpestről. Beszél Puhár István. 7.45: A kassai rádió műsorából. 8.45: „Magyar tavasz”. 9.10: Részletek magyar szerzők operettjeiből. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Bartók Béla és B. Pásztor Ditta kézzongorás műsora. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Farkas Jenő cigányzenekara.

Budapest II. 12.20: A Beszkárt budai főműhelyének dalárdája. 4.40: Kócz Antal cigányzenekara. 6.30: Ilinczky László jazzzenekara. 7.45: „Költészet és valóság”. 8.40: Hanglemezek. 9.05: Hírek. 10: A rádió szalonzenekara.

Bécs. 19: Karének és zenekari hangverseny. 19.30: Katonazene. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 23.30: Táncczene.

Brüsszeli francia adó. 21: Szimfonikus zene. 22.30: Dalok. 23.15: Jazz-band.

Milánó. 18: Szimfonikus zene. 21.30: Könnyű és tánczene. 22: Operett. 24.15: Táncczene.

Pozsony. 18.30: Táncczene. 20.35: Ének. 22: Rádiózenekar. 23: Cigányzene.

Varsó. 20.30: Lemezek. 22.20: Táncczene. **Zágráb.** 21: Ének. 21.45: Szórakoztató zene. 23.20: Táncczene.

HÉTFŐ, ÁPRILIS 24.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Beszélő újság. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazene. 19: Irodalmi krónika. 19.15: A rádiózenekar hangversenye. 20: Előadás. 20.15: A hangverseny folytatása. 21: Zongora-, hegedű- és énekhangverseny. 22: Sport hírek. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Vladescu-zenekar. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: „Biedermeier társalgási terem”. 11.45: „Séta a kárpátaljai ruszinok között”. 12: Déli harangzó az egyetemi templomból. 13.10: D. Micsey Józsa és Szügyi Kálmán az Operaház tagja énekel. 13.30: Hírek. 2.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.30: Hírek. 3.45: A rádió műsorának ismertetése. 5.15: A rádió diáktőlőrája. 5.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Cigányzene. 7.15: „Színésztréfák”. 7.45: A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara. 8.10: „Szép magyarság”. 8.50: „A magyar hőskor asszonyai”. 9.30: A rádió szalonzenekara. 10.40: Hírek. 11: Zenés részletek a „Szerelmesek” című filmből. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.00: Magyar Imre és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.45: Német nyelvoktatás. 8.15: „Alisától Szekszárdig”. 8.50: Sassy Iringó gondolkodik. 9: Hírek. 9.40: Táncclemezek. 10.30: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.15: Dalok. 23.30: Orgonaművek. 24.05: A rádiózenekar hangversenye.

Brüsszeli francia adó. 21: Szórakoztató zene. 22: Dalok. 23.10: Tarka játék. 23.45: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Operaelőadás.

Pozsony. 20.30: Cigányzenekar. 22.15: Lemezek. 23: Táncczene. 23.45: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar. 22: Oratórium. 22.50: Szimfonikus lemezek. 23.30: Dalok. **Zágráb.** 19: Kettős. 21: Ének. 22.15: Szórakoztató hangverseny. 23.20: Táncczene.

KEDD, ÁPRILIS 25.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek, ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Műszaki üzenetek. 18.17: Hanglemezek. 19: Előadás. 19.15: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.45: Zenei előadás. 21.5: Szimfonikus hangverseny. 22: Sport hírek. 22.15: Részletek Shakespeare tragédiáiból. 23.05: Hírek. 23.20: Hangverseny lemezekről. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: „Tollfosztás Nógrádban”. 11.45: „Nyári delután ruhák”. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 13.10: Eugen Szeptat balalajakzenekara. 13.30: Hírek. 2.30: Cigányzene. 3.30: Hírek. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 6.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Nemes Fejes László a győri kereskedelmi és iparkamara elnökének előadása a Budapesti Nemzetközi Válsárról. 6.25: Országos Postászenekar. 7.10: Szép magyarság. 7.50: „Kemenesalja”. 8.20: Lengyel Anna és Kalmár Pál magyar nótákat énekel. 9.35: „Szent Veronika kendője”. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szentgyörgyi László hegedű. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.50: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. 7.20: Francia nyelvoktatás. 7.50: Türr István és Kolosovszky József kétfuvalás számai. 8.30: „Petőfi és a szlovák nép”. 9.00: Hírek. 9.20: Rádió szalonzenekara. 10.30: Időjárásjelentés.

Bécs. 19: Cselló- és zongoraszonáta. 21.10: Zene. 1: Tarka zene.

Brüsszeli francia adó. 21: Klasszikus zene. 22.15: Angol és amerikai zeneművek. 23: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Zenekari hangverseny. 22: Szimfonikus zene. Utána lemezek.

Pozsony. 20.30: Lemezek. 21.30: A rádiózenekar. 23: Hegedűjáték. 23.45: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar hangversenye. 22: Hangverseny. 23.15: Szonettek.

Zágráb. 18.15: A rádiózenekar hangversenye. 21: Operaelőadás közvetítése.

GYILKOSSÁG
A MOZIBANA Déli Hírlap eredeti regénye
írta: Félegyházi András

Utánnomlás III.

Ha az ismeretlenség homályában tévelygő fiatal költő, akinek könyvéből Limoujel ezt a verset kimásolta, ennek tanúja lehetett volna, megesküdtött volna, hogy a világ valamennyi babérfája csak az ő számára termi leveleit, amelyekből neki olyan hatalmas koszorút fonnak, aminőt eddig költő még sohasem kapott.

Igy azonban a tudtán kívül meglöpött költő helyett Limoujel aratta az elismerést, amelyet madame d'Hiveről kézzorítás és egy csók formájában kapott.

Marianne szívében éles nyilalás érzett, amikor látta, hogy az ő Sándyját madame d'Hiver megsókolja. Egy pillanat tizedére a düh és a féltékenységre pirosságot öntötté el az arcát. De aztán nyomban arra gondolt, amit neki Limoujel mondtott, hogy csak őt szereti akkor is, ha jelenlétében megsókolja és megöleli is a lyoni asszonyt. Hogy zavarát palástolja, hamar fölkapta a verset és elolvasta. Utána már egészen megnyugodva mondta:

— A vers csakugyan szép! Látod, Yvonne, ilyen ember Sandy. Sokoldalú. Író, költő, gazdász és feltaláló.

A feltalálóra vonatkozó megjegyzés már hozzátartozott a szerepéhez, amelyet Limoujellel előre megbeszéltek.

Limoujel a hatás kedvéért ugyanis nem maga akarta először említeni a két szabadalmazott mezőgazdasági szert, hanem Marianne látszólagos elszólása révén akarta madame d'Hiver kíváncsiságát felhívni.

Az eredmény nem is maradt el, mert a madame élénken érdeklődött:

— Mit hallok, Sandy, neked találmányaid vannak? Ezt nem is említetted még nekem.

— Szóra sem érdemes az egész, — igyekezett a

további kérdézőkést Limoujel elhárítani, — mezőgazdasági dolgok. Hiszen csak természetes, hogy akinek földbirtoka van és maga foglalkozik a gazdasággal, ezenkívül egy kicsit ért a vegyészethez, az igyekszik magának a tudomány segítségével több hasznot szerezni.

— Nagyon szeretném tudni, miről van szó.

— Két egyszerű dolog az egész.

— Nem olyan egyszerű dolog egyik sem, — felkendezett Marianne, — hiszen szabadságot adtak mindkettőre és ragyogó szakértői véleményt is kapta. Hát csak mutasd meg Yvonne-nak. Elvégre mint leendő feleségnek joga is van hozzá, hogy azokat az iratokat lássa.

— Igen, Sandy, — kérte a madame, — légy szíves, mutasd meg nekem azokat az iratokat.

— Jól van, Yvonne, eleget teszsz a kérésednek. Majd délután a kezembe adom a szabadságot és a szakértői véleményt. Félek azonban, hogy az úgy nem fog érdekelni. Te regényes, ábrándos, ideális lélek vagy, ezek pedig paraszti, reális dolgok.

— Ne vélekedj így felőlem, Sandy. Biztosítalak, engem minden érdekel, ami téged is érdekel. És kétszeresen érdekel, ha arról van szó, hogy feltaláltál valamit. Szeretem a szép szavaidat, szeretem a verseidet, de szeretni akarom azokat a gyakorlati dolgokat is, amelyekkel, mint okos gazda, foglalkozol.

— Köszönöm, drága Yvonne. Délután mindent elmagyarázok apróra. Most csak annyit mondom, hogy az egyik találmány a termőtalaj javítására vonatkozik, másik pedig kiadósan növeli a hízó ökrök húsmennyiségét.

Elhallgatott.

Most az előzetes összeheszés alapján Marianne folytatta:

— Ne titkoljád azt sem, amit szakemberek mondtak, hogy ennek a két találmánynak a kiaknázásával sok milliót lehet keresni.

— Hát ezt tényleg mondták, — hagyta helyben Limoujel.

A beszélgetés közben megreggeliztek.

Alig végeztek a reggellel, máris jelentkezett az intéző és köszönet után kérdezte:

— Indulhatunk?

— Indulhatunk, — felelte Limoujel.

A hölgyek könnyű köpenyt öltöttek magukra és

nemsokára ott voltak a kastély előtt várakozó autó mellett:

Limoujel, miközben felhuzta vastag autövetéző bőrkecskóját, rendelkezett:

— Marianne, te a hátsó ülésen helyezkedel el az intéző ural, a madame pedig mellettem foglal helyet elől. Helyekint majd meg-megállunk és akkor a monsieur lesz szíves magyarázni.

Délig járták a birtokot és a madame nem győzött csodálkozni mindazon, amit látott. A zöldelő és végtelennek betszó buzatáblákat, a rozs és az árpa sikkaját tágul szemmel bámulta. Elnézte a még zseuge, de már magasba szökken kukoricát, amelynek hosszu leveleit a májusi szellő mozgatta.

— Mintha a kukoricaszárnak karjai volnának, amelyekkel integet, — lelkesedett madame d'Hiver.

Amikor a nap már magasan állott a mennybolton, Limoujel hársányan kijelentette:

— Mára elég volt! Holnap és holnapután megazután is van nap. Ha ma megmutatjuk a madame-nak az egész birtokot, akkor mit csinál majd a többi délelőttön, amíg itt lesz? Bizonyára unatkozna.

Madame d'Hiver tiltakozott ez ellen:

— Ilyen kedves emberek között és ilyen remek-szép vidéken nem lehet unatkozni.

Azonban Limoujel visszafelé fordította az autót és nemsokára megint ott voltak a kastélyban.

Limoujel megtartotta a szavát.

Amikor ebéd után madame d'Hiverrel és Marianneval hármasan a kastély verandáján ült, engedélyt kért, hogy elhozassa két találmányának receptjét és a hozzá tartozó többi iratot.

Amig odajárt, addig Marianne tartotta szóval a vendéget. Nők között szokatlan beszélgetés folyt közöttük. A két találmányról volt szó és Marianne szinte áradozott és hangsúlyozta:

— Mindkettő korszakalkotó találmány. Általuk a mezőgazdasági birtokok jövedelmei megsokszorozódnak.

(Folytatás következik.)

Ciano és Markovics külügyminiszterek Velencében

Velencéből jelentik: A velencei Santa Lucia pályaudvarát szombat reggel óta olasz és jugoszláv zászlók díszítik. A Canal Granden levő Grand Hotel homlokzatán is hatalmas olasz és jugoszláv zászlót lenget a szél. Dél előtt 11 órakor érkezett meg repülőgépen Velencébe Ciano gróf olasz külügyminiszter, akit a repülőtéren a városi és tartományi hatóságok vezetői és a fasiszta párt hatóságai fogadtak. A külügyminiszter az üdvözlések és a bemutatkozások után kíséretével együtt motorosánakra szállt és a Grand Hotelbe ment.

Cincár Markovics jugoszláv külügyminiszter délből 3 órakor érkezett meg az Orient Expresszel a velencei pályaudvarra.

Kíséretében volt a belgrádi olasz követ és több jugoszláv külügyminiszteri főtisztviselő. A pályaudvaron Ciano gróf fogadta rendkívül barátságosan, majd pedig együtt mentek motoroshajón a Grand Hotelbe. Ebéd után a két külügyminiszter és kísérete gondolákon sétált tettek, majd délután fél 6 órakor megkezdtek az első tanácskozásokat. Este Ciano külügyminiszter vacsorát adott a jugoszláv külügyminiszter kíséretére, majd

együtt nézték végig az erre az alkalomra a Canal Granden rendezett káprázatos hajófelvonulást.

Az olasz sajtó különben a legnagyobb szívélves-

ség hangján üdvözi a jugoszláv külügyminiszter-t.

A vendég megérkezése előtt Ciano gróf sajtónyilatkozatot tett és közölte, hogy a találkozás a legutóbbi külpolitikai eseményekkel áll kapcsolatban. Ezek az események, valamint a nemrég végbement jugoszláv kormányváltozás Jugoszlávia külpolitikájában semmi változást nem idézett elő és a velencei találkozás mélyíteni fogja az olasz—jugoszláv viszonyt.

A világpolitika érdeklődése a velencei találkozó felé fordul. A Politika című belgrádi lap azt írja, hogy a két államférfi az olasz—jugoszláv baráti kapcsolatok alapján a nemzetközi helyzet megvizsgálása céljából folytat megbeszéléseket. Olaszország és Albánia perszonal uniójának kialakítása óta első ízben fog találkozni egymással a két szomszédos állam kiküldöttje. A belgrádi megállapodást képviselő olasz—jugoszláv kapcsolatok az elmúlt két év folyamán látható és jó eredményeket mutattak fel. A jugoszláv közvélemény felismerte ennek a barátságának jó oldalait.

Amíg ez a barátság fennáll, — írja a Politika — addig semmi sem fenyegeti a két ország létérdekeit.

Zágrábból jelentik: Czvetkovics jugoszláv miniszterelnök szombaton délelőtt megérkezett Zágrábba és már fél tíz órakor megkezdte tárgyalásait Macekkel a báni palotában. Az első

megbeszélés 11 óráig tartott, de azt délután öt órakor tovább folytatták.

A Daily Telegraph berlini levelezője szerint Németország élénk diplomáciai tevékenységet kezd, hogy ellensúlyozza az angol diplomácia fokozott munkásságát. A magyar államférfiakon kívül a jövő héten Berlinbe érkezik Markovics Cincár jugoszláv külügyminiszter is. Berlinben úgy tudják, hogy Németország néhány napon belül Romániával újabb tárgyalásokba kezd, de Bulgáriával is felveszi a tárgyalások fonalát.

Geraldine nem megy a filmhez, mert jól bírják magukat

Párisból jelentik: Külföldi lapok hírlít adták, hogy Zog felolvasóköriútra indul Amerikába, míg Geraldine királyné egy amerikai gyártól filmszerződésre kapott meghívást. Az Apponyi-család jogtanácsosa közölte, hogy a királyné tényleg kapott ilyen ajánlatot egy filmgyártól, de

azt mindjárt visszautasította.

A királynénak ilyen lépésekre nincsen szüksége, mert Zog családja Albánia leggazdagabb családjába adott. Még a volt királyné édesanyja bérbe adta a család birtokán levő petroléumforrásokat egy holland-angol társaságnak és ezért a koncesszióért óriási összegeket kapott, amely egy londoni bankban van letéve teljesen érintetlenül. Zog királynak eszakiában sincs, hogy amerikai felolvasó körútra menjen, mert az uralkodópár és hozzátartozóinak megélhetése jó polgári körülmények között, teljesen biztosítva van.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, elfűnt személyek, fűrdő a gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közhely. Házasság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetése díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti volí mellett), Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Perfekt gyermekgondozónót keresek azonnalra. Borgida, Oradea, Str. Paul Chinez 1. 287

Állást keres

Gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. A férfi mechanikus, elektrikus és központi fűtéshez ért. J. Auer I., Bulev. Cetatii 16. 899

Oktatás

Tenisz tanítás; kezdők és haladók részére legjutányosabban vállalt Duschenek tenisztrajner. Felvilágosítást nyújt Kecskeméti cég Bulev. I. G. Duca 2. Telefon: 27—66. 392

Lakás

Napos egyszobás, konyhás, esetleg szuterén lakás; is bérbe keres egyedülálló nő, lehetőleg a III. kerületben. Címeket kérem a kiadóba leadni „Jó fizető” jellegre. 882

Háromszobás modern lakás, május 1-re, ugyanott 2 lakás magas szuterén kiadó. I., Str. Lenau 12. 910

Május 1-re modern kétszobás lakás kiadó. Érdeklődni a házi úrnál III., Piata Crucii 2. 908

Gyermektelen házaspár keres augusztus 1-re háromszobás modern lakást, lehetőleg gőzfűtéssel. Cím a kiadóban. 907

Bérbeadó I. emeleti modern úrilakás 5 szoba, megfelelő mellékhelyiségekkel Józsefvárosban a Hunyadi-híd közelében f. évi augusztus 1-ére, de már esetleg június 1-én is felszabadul. Telefon: 44—99. Cím a kiadóban. 906

Adas-velet

Egy majdnem új fauteuil (főtölj) garnitúra (4 szék és asztal) egy perszaszőnyeg 3x4 méter, egy folyosó futószőnyeg 10 méter hosszú, gyermekágy stb. sürgősen eladó. IV. Str. Fröbl 52 I., em. ajtó 2. 905

A Temesvár-Erzsébet-városi Népbiztosítási Pénztár mint Egyesület

ezennel értesíti tisztelt tagjait, hogy

VI. évi rendes közgyűlést

f. évi május hó 14-én délelőtt 9 órakor tartja meg a III., kerületi Lahovari-téren levő Kiefer (volt Novotny)-féle vendéglő nagyertermében.

Ha a t. tagok fenti időpontra nem jelennek meg határozatképes számban, úgy ugyanazon napon és ugyanazon helyiségben délelőtt 10 órakor megtartjuk a második közgyűlést, amely tekintet nélkül a megjelent tagok számára jogosítva lesz érvényes határozatokat hozni. Szavazati jogukat a t. tagok csak személyesen gyakorolhatják.

Oly tagok, akiknek több, mint egy havi tagsági járulékhátralékuk van, a közgyűlésen nem vehetnek részt.

Indítványok a közgyűlés időpontja előtt legalább 8 nappal az egyesület igazgatóságához írásban nyújtandók be, ellen esetben nem bocsátatnak tárgyalás alá.

Az igazgatóság.

Divatós és tartós gumitalpu női-, férfi-, és gyermek-, nyári-, uccai-, házi-, tennisz- és torna-

CIPÓK ARENA

a legolcsóbb áron gumiipar, Józsefváros, a Temes-Bega-palotával szemben

Üzenjen háborút hertje ellenségeinek és ingyenlőinek! Gyümölcs-, virág- és konyhakerjéjt védje meg: Krajer fiókküzetében is IV., Piata Dragalina 7. sz. a legkülönbözőbb különleges védő- és permetezőszerek kaphatók. Ingnyenes szaktanácsokkal szolgálunk. Egér-, patkány- és rovarirtószerek állandóan raktáron. Főüzlet: Krajer-Drogueria I., Piata Bratianu. Telefon: 38—71. 395

Elköltözés miatt azonnalra eladó, modern díofa ebédlő, kifogástalan állapotban és ottomán átvételével. I., Str. I. G. Duca 3. II. em. 4. 896

Regéti és magyar borok házhöz szállítva kaphatók. Hoch fűszerüzlet III., Str. Ciordas 63. Telefon: 41—52. 890

Elektr. horgolt stór 3 részes ablakra drapériával együtt olcsón eladó. II., Str. Petre Tegle 2. II., em. Radoesav. 904

Kütfőjele

Kölcsönöket. Vételek és eladások, mindenféle házak, paloták, birtokok, háztelkek részletfizetésre is, erdők kitermelésre is, malmok kereskedelmi és iparvállalatok, betársulások és finanszírozások stb. Mindenféle bányák kiaknázására. Vételhez u. m. bármilyen üzlet lebonyolításához és bármilyen más célokra is hosszú lejáratú kölcsön kapható 10 ezer leitől felfelé. Bővebb felvilágosítást ad: „Credit International” információs osztálya Temesvár I., Str. Grizelini 1. (A pénzügyigazgatósággal szemben). 909

Convocare

Subsemnatul Cercul Social din Timisoara Fabrica prin prezenta aduce la constinta publica, ca adunarea generala anuala se va tine in localul Cercului Social in Timisoara, II., Piata Coronini No. 1. la 30 Aprilie 1939 ora 17.

Pentru cazul ca la data aratată mai sus nu s'ar intruni membrii statutar, adunarea generală s'ă amănă pe data de 7 Maiu 1939 ora 17, când acasta se va tine fără considerare la numerul membrilor.

ORDINEA DE ZI

Deschiderea adunării și darea de seama a consiliului de conducere.

Raportul casierului.

Raportul censorilor.

Raportul bibliotecarului.

Descarcarea consiliului.

Modificarea statutelor.

Altearea consiliului nou de conducere.

Eventuale propuneri și inchidere adunării generala.

Cercul Social din Timisoara Fabrica

Kiadó május 1-re

Belváros közelében, Gyárvarós legszébb részén, szép, kertes, modern háromszobás

családi villa

Csmekeket „1938-ban épült” jellegre a kiadóba kérek.

Halló! Halló!

BOROK

A bakovai—zilasi hegyi borok úgy ízben, mint minőségben kitűnőek. Érdeklődni:

Informator Bacova